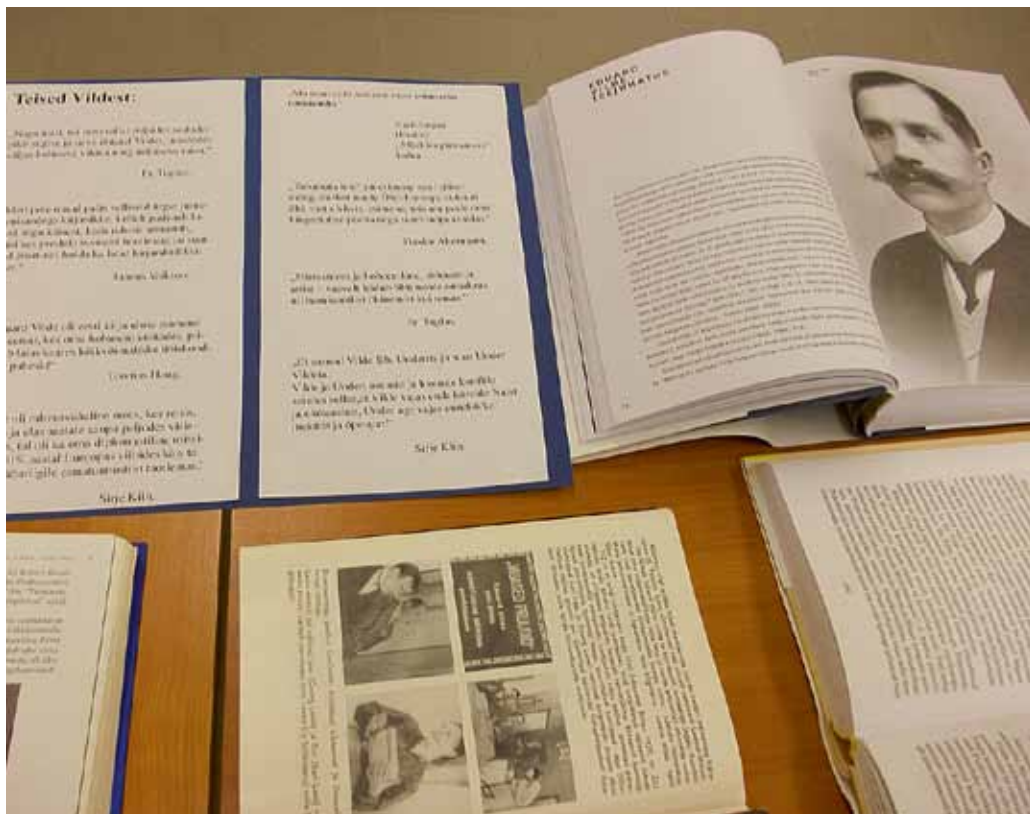

Valla eelarve jõuab volikogu töölauale lk 2 | Ettevõtjal külas lk 3 | Mats Tõnissoni sünnist möödub 162 aastat lk 8–9 | Meie lasteaedade ja koolide tegemised lk 11–16 | Teated lk 22–23

Eduard Vilde 150

Eduard Vilde sünniaastapäeva tähistatakse ülevabariigiliselt väga paljude erinevate ürituste ja näitustega.

Ka Päril raamatukogus on näitused näitus "Eduard Vilde sõnas ja pildis."

Näitus on mitmerubriigiline, hõlmates selliseid teemasid, nagu kirjaniku vanemad, sünnikodu, lapsepõlvkodu Muuga mõisas, haridustee Tallinnas. Samuti tema ajakirjaniku- ja teatrikriitikaastaid. Tähelepanu all on ka pagulusaastad ja poliitiline tegevus.

Muidugi on välja pandud E. Vilde looming ning raamatud, milles kirjaniku loomingut ainetel tehtud teatritendused, telavastused ja filmid. Ka on näitusel materjali kirjaniku isikliku elu kohta. Samuti on nopped teiste kultuuritegelaste (Fr. Tuglas, T. Altmann, K.-A. Hindrey, S. Kiin, J. Vaiksoo) väljaütlemistest kirjaniku ja tema loomingu kohta. On rubriik "Kas teadsite, et...", milles huvitavaid fakte Vilde elust. Eraldi on rubriik sellest, kuidas nõukogude okupatsioonivõim E. Vilde sotsiaaldemokraatliku ja ühiskon-

nakriitilise maailmavaate tõttu nõukoguliku propagandavankri ette rakendas. Seda rubriiki illustreerivad 1944. ja 1948. aastal väljaantud ajalehed "Uus Sakala" ja "Sakala".

Näitust saab vaadata läbi terve kevadhooaja.

Olete väga oodatud!

Sirje Saard

Päri Rahvaraamatukogu juhataja

Valla eelarve jõuab volikogu töölauale 18. märtsil

Ene Saar,
vallavanem

Vallavalitsus esitab eelarve vastuvõtmiseks kogumahu 10 275 930 eurot, mis on 781 460 eurot suurem kui 2014. aasta lõplik eelarve.

Eelarve põhitegevuse ja investeerimiskuludest moodustavad kulutused haridusele 47%, sotsiaalsele kaitsele 14%, majandusele 13%, kultuurile ja vabale ajale 12%; valitsemisele 8%, elamu- ja kommunaalmajandusele 4% ja kokku 2% tervishoiule, keskkonnakaitsele, riigikaitsele ja avalikule korrale ja julgeolekule.

2015. aasta põhitegevuse tulude eelarve suuruseks on 8 629 500 eurot, millest 62% moodustavad maksutulud, 10% tulud kaupade ja teenuste müügist, 25% toetused tegevuskuludeks ja 2% muud tegevustulud. Maksutuludeks on füüsilise isiku tulumaks, maamaks ja reklaamimaks. Füüsilise isiku tulumaksu laekumine on eelarvesse planeeritud 5 031 750 eurot, mis on ligikaudu 7% suurem kui oli 2014. aasta lõplik eelarve.

Eelarvesse planeeritud toetused tegevuskuludeks koosnevad tasandusfondist, toetusfondist ja muudest saadud toetustest. Tasandusfond väheneb 2015. aastal võrreldes 2014. aastaga 20 490 eurot ja selle suurus on eelarves 651 610 eurot.

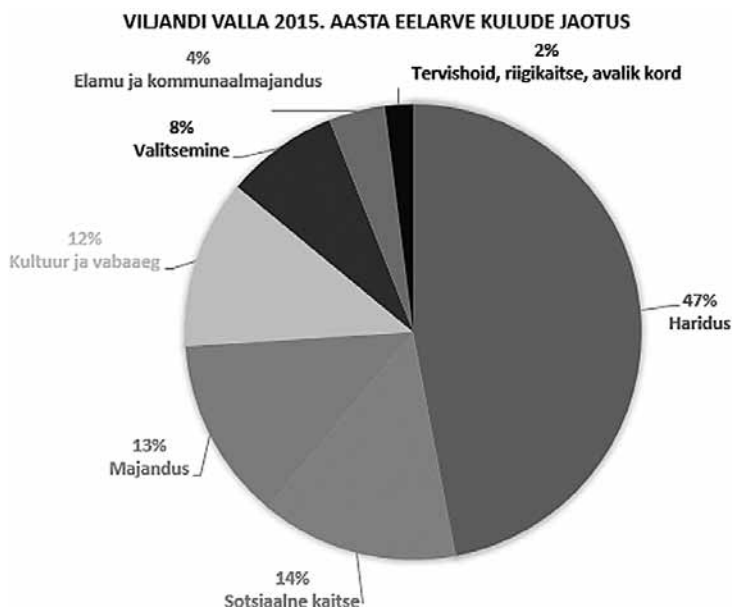
Toetusfond, mis on ettenähtud sihtotstarbeliseks tegevuseks (hariduskulud, toimetulekutoetus, vajaduspõhine peretoetus jms) on ligikaudu 36 000 eurot väiksem võrreldes 2014. aastaga. Vähenenud on sotsiaaltoetusteks eraldatud vahendite summad, eelkõige 2014. aastal kasutamata jäänud toetuste vahendite võrra. Teehoiu toetuse suurus on 208 530 eurot. 2014. aastal oli teehoiu toetuse suurus 209 330 eurot. Hariduskuludeks eraldab riik 2015. aastal 1 186 190 eurot, mis sisaldab põhiasas õpetajate ja osaliselt ka direktorite ning õppealajuhatajate tööjõukuluseid. Õppevahendite toetuse suurus on 57 eurot õpilase kohta, investeringute toetus 19.70 eurot õpilase kohta ja koolilõuna toetuse suurus on

136.50 eurot õpilase kohta aastas (0,78 senti päevas). Hariduskulude toetuse summa võrreldes 2014. aastaga on suurenenud 13 090 eurot. Toetusfondi osa põhitegevuse tuludes on 17,3%.

Põhitegevusekulude suurus on 2015. aasta eelarves 8 046 720 eurot. Personalikuludeks (töötasu koos maksudega) on planeeritud 4 326 830 eurot ja suurenenud võrreldes eelneva eelarve aastaga on 148 620 eurot. Lasteaia õpetajate palgatõus on kavandatud 15%, muu palgafondi tõus on 5% ja õpetajate palgatõus vastavalt riigilt eraldatud vahenditele. Keerulisem on toimetulek õpetajate tööjõukuludega koolides, kus laste arv on väiksem kui 10 õpilast klassis. Vallavalitsuse personali- ja majanduskulud vähenevad ligikaudu 16% võrreldes 2014. aastaga, s.o 96 940 eurot.

2015. aastal on planeeritud teede ja tänavate korrashoiuks (lumetõrje tööd, tänavate pühkimine, libedatõrje, hoovelidus jne) ja remonditöödeks 1 015 590 eurot, mis on 491 000 eurot suurem 2014. aastal planeeritud.

Põhivara soetuseks on 2015. aasta eelarves planeeritud 1 454 730 eurot, mis on 784 550 eurot suurem eelnevast aastast. Suuremad investeringud on planeeritud majanduse eelarvesse, 621 000 eurot valla teedele ja tänavatele vastavalt teehoiukavale, Mäelküla tööstuspargi taristu projekteerimiseks. Hariduse eel-

arvesse 274 600 eurot Pärsti Lasteaia ja Puiatu Lasteaed-Kooli ning raamatukogu katlamajade rekonstrueerimiseks, Ramsi Lasteaia projekteerimiseks, Viiratsi Kooli välisfassaadi korrastamiseks. Kultuuri ja vaba aja eelarvesse 98 130 eurot sh Saarepeedi Raamatukogu rekonstrueerimiseks, Viiratsi ja Tänassilma Rahvamaja rekonstrueerimise projekteerimiseks, sotsiaalse kaitse eelarvesse 351 000 eurot Pärsti Pansionaadi laiendamiseks, Viiratsi endise vallamaja rekonstrueerimiseks munitispaaleluruumideks ja Saarepeedi Rahvamajas asuvate endiste vallamaja ruumide ümberehitamiseks sotsiaaleluruumideks.

2015. aasta eelarvesse on planeeritud hajaasustuse programmi vahendeid 173 200 eurot, millest 50 000 eurot on 2015. aasta programmis osalemiseks.

Laenu tagasimakse suurus on käesoleval aastal 486 630 eurot, millele lisanduvad kulud laenu teenindamiseks 96 150 eurot.

Võlakohustusi on vallas selle aasta alguse seisuga 3 841 330 eurot, kuid oleme jätkusuutlikud arendustegevuseks.

Oleme toimetanud aastal 2014 peremeeste moel. Kui aasta alguses oli vabu vahendeid 1 096 024 eurot, siis aasta lõpetasime jäägiga 1 089 958 eurot.

Täna kõiki Viljandi valla registris olevaid maksumaksjaid ja ettevõtjaid-töoandjaid kaasa aitamise ja valla arengusse panustamise eest.

Vallavolikogu veebruarikuu istungil arutusel olnud teemad

- Kinnitati Ramsi Lasteaia "Taruke" põhimäärus. Ramsi Lasteaed on moodustatud Heimtali Lasteaia ja Ramsi Lasteaed-Kooli ümberkujundamise käigus.
- Kinnitati revisjonikomisjoni 2015. aasta tööplaan.
- Vallavanemale otsustati maksta

ühikordset lisatasu tulemusliku töö eest Viljandi valla käivitamisel ja 2014. aasta töötulemuste eest 1000 eurot.

- Keskkonnaministrilt otsustati taotleda luba Saarepeedi külas asuva Vana-Vallamaja kinnistu jagamiseks kaheks katastriüksuseks, mille käigus moodustatakse ehitiste

(vallamaja ja kuur) juurde 7411 m² suurune 100% elamumaa sihtotstarbega kinnistu ning luba jagamisel moodustatava kinnistu enampakkumisega võõrandamiseks.

- Viljandi valla 2014. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande audiitoriks määrati KL Partners OÜ.

Mulgi Savikoda avab 18. märtsikuu päeval külastajatele oma ukse

ETTEVÕTJAL
KÜLAS

Savikoda on end sisse seadnud Hendrikumõisas asuvas endises Loodi poes. Perenaise Külli Allikvee sõnul saab siin kohe kindlasti käed saviseks teha ja endale meelepärase tassi, kausi või muu sobiliku eseme vormida. Samas ei ole see ainuke tegevus, mida plaanitakse.

♦ Mida huvitavat teil plaanis on?

Oleme uude savikotta kolimisega ameis olnud juba jaanuari algusest saadik. Kastidest on veel hulk keraamikat lahiti pakkimata. Müügiriulid loodame avamispäevaks seina saada. Samas on tehtud ka juba uues kojas päris palju esemeid. Kindlasti on plaanis toetada külaelanike klubilist tegevust. See tähendab, et kui on huvi, saab savikojas koosviibimisi korraldada, oma seltskonnaga ilmaasju arutada. Meil on hea pidada ka sünnipäevi, ühes ruumis voolime savist asju ja teise tuppä saab torti sööma minna.

♦ Olete koos abikaasaga, puusepa-restauraatori Andres Allikveega, töötuba pidanud Viljandi linnas Bonifaciuse Gildi majas ja ka Käsitöökojas. Kas teekond oma käsitöökojani oli kerge või kergelt okkiline?

Oleme tööpoolest tegutsenud mitmel pool Viljandi linnas. Sellega on nii, et igal pool on oma head ja vea, tekivad uued mõtted, aga elu läheb edasi ja hing ikkagi midagi enda oma ja kindlat. Mind on alati paelunud huvitavad ideed ja väljakutsed, lähen kõige uuema meelsasti kaasa, sest alati on igalt poolt võimalik leida uusi väljakutseid. Võtsin paar aastat tagasi aja maha, pidasin plaani minna edasi rahulikult omas tempos ja oma rada mööda, sestap kolisime maale, alustasin kooliteed ning läksin Olustvere kooli. Aga oma käsitöökoja avamiseks sain idee ühelt kohtumiselt Kati Koppeliiga, kes mainis, et Loodi poe alumise korruse saaks ehk rendile võtta. Ja nii see asi käima läks!

♦ Tean, et olete Viljandi Kultuurikolledžis õppinud butafoori erialal ja töötasite aastaid Tallinna Nukuteatris ja Linnateatris, teinud palju koostööd teistegi teatritega.

Keraamiku vaba hetk.

Foto: MONIKA PERTEL

2000. aastal pärjati teid Eesti teatriliidu poolt aasta butafoori tiitliga, mis on väga kõrge tunnustus. Samas olete keraamikuna endale nime teinud juba aastaid tagasi, kuid lõpetasite mõned nädalad tagasi Olustvere Teenindus- ja maamajanduskooli. Miks veel kooli, kui amet oli ennegi selge?

Kooli sellepärast, et alati on midagi õppida. Kool andis mulle palju teadmisi keraamikast, igasugusest tehnoloogiast, ja loomulikult potikedrast. Kui enne modelleerisin kõik tööd käe vahel, siis nüüd valmistan paljud esemed kedral. Ma ei saa väita, et see mul nüüd selge on. Praktikal olin Katariina Gildis keraamiku Kadri Jäätma juures. Minu lõputööks olid mulgi pudru kausid.

♦ Tahes-tahtmata jõuan nüüd ka selleni, et kõik see ruumirent, sisustus, põletusahi ja muud töövahendid, võtavad rahakotid ju kena "kopika". Kas olete oma jõududega toime tulnud?

Praegu oleme toime tulnud oma jõududega. Enamus töövahendeid on ka olemas ning ka ruumid saime rendile päris soodsalt. Praegu teenib mind veel 15 aastat tagasi soetatud pisike ahi. Kedra kinkisin endale kooli lõpetamise puhul. Samas oleks vaja suuremat ahju, rulllauda, savipressi ja palju muudki. Palju asju

Küllil lõputööks olid mulgipudru kausid.

oleks vaja, aga ka ilma selleta saab tegevust alustada, küll kõik tuleb pisitasa.

♦ Olen käinud ühel teie koolitusel ja sellest on mul kodus kapi peal vaatamiseks kena tass, kas on nüüdki plaanis kursuseid teha?

Märtsi lõpus alustame algajate keraamikakursusega. Esimene grupp alustab juba 28., teine 29. märtsil. Külastage meid savikojas ning jälgige ka kodulehte!

Soovin teile edu ja kohtumiseni Mulgi Savikojas!

Intervjueeris **Edith Pruuli**

**Mulgi Savikoda avatud iga päev
talvel kella 12.00–18.00 ja suvehooajal kella 10.00–20.00**

Asukoht Hendrikumõisa küla, Loodi pood

Küllil Allikvee, telefon 5665 3819

mulgisavikoda@gmail.com

<http://mulgisavikoda.weebly.com/>

Jäälune kalapüük Viljandi järvel

11. veebruaril korraldasid Viljandi linn ja "Kalafest" Viljandi järvel linnadevahelise püügivõistluse, et püüda suureks kalapeoks märgistatavaid kalu. Antud võistlusel osales ka Viljandi valla esindus.

Koosseisu kuulusid Tanel Raud, Martin Kaasik, Valmo Kilk ja Mikelis Ernis.

Kolm võistkonna liiget osalesid ka eelmisel aastal korraldatud samal võistlusel. Uueks liikmeks oli sellel aastal Martin Kaasik.

Valla mehed asusid püüdma kahe kaupa. Valmo Kilk ja Mikelis Ernis läksid ringsilla juurde ja Tanel Raud ja Martin Kaasik jäid lastebasseini piiridesse püüdma. Basseinis püüdmine oli edukam, kuna mehed said kahe peale juba esimese viie minutiga kaheksa kala. Püügiaeg oli piiratud kahe tunniga, kus esimese tunni jooksul võttis kala entusiastlikumalt. Esimese tunni lõppedes oli kalaämber juba kala täis ja oli raskusi kokku lugemisega, mitu kala ämbris on. Vahepeal tuli ka õng maha panna, et käsi soojendada. Püüki jätkates oli näha, et kala ei võtnud enam nii intensiivselt, kui esimese tunni jooksul, kuid niipalju oli tegevust ikka, et igav ei hakanud.

Foto: IGOR NAEL

Peale kahetunnist püüki mindi telgi juurde, et soojendada end kuuma teega ja sooja supiga ning kalad üle lugeda. Viljandi linnavalitsus tõi lagedale kaks kala (kalad püüti Viljandi valla meeste poolt puuritud august), Tartu linnavalitsus suutis külma trotsides välja püüda koguni kümme kala. Viljandi valla esinduse kalaämbris oli kala nii palju, et arvõeldi silma järgi kuna külma ilmaga ei

tahetud käsi külmetama hakata. Protokolli läks kirja silma järgi õeldud kalade arv, milleks oli 70.

Lõpptulemusena suutis Viljandi valla esindus kaitsta eelmise aasta esikohta ja hõivas ka see aasta kõige kõrgema koha. Teise koha sai Tartu linnavalitsus ja kolmandaks jäi Viljandi linnavalitsuse esindus.

Tanel Raud

Tour de vald

Tour de vald oli üritus, mille käigus Viljandi valla Noortevolikogu esindus külastas 5. märtsil Viljandi valla põhikooli ja tutvustas oma ülesandeid ning värbas kandidaate valimistel osalema. Esinejateks olid Mairi Närripä, Eleriin Lõssov ja Mait Allas.

Alustasime oma ringreisi Paistu koolis ja lõpetasime Saarepeedil. Vahepeale mahtusid veel ka Kalmetu ja Holstre. Valla suurimasse põhikooli Heimtalisse on plaan minna 13. märtsil.

Päev oli väga meeldiv ja lõbus. Igas koolis võeti meid hästi vastu ning tundisime ennast koduselt. Õnneks leidsime igas koolis mitu õpilast, kes avaldasid soovi osaleda noortevolikogu valimistel. Päeva võib korda läinuks lugeda – meist teatakse nüüd igas valla piirkonnas, mis on hea.

Tahame noortevolikogu poolt tänada Viljandi vallavalitsust, kes võimaldas meile valla auto kasutusvõimaluse. Eriline tänu veel ka Viljandi valla volikogu esimehele härra Hellar Muttele, kes puhkuse ajast kirjutas noortele tervituse.

Kui kellelgi tekib huvi noortevolikogu kohta, siis infot saab kiiresti "Facebooki" vahendusel Mait Allase käest.

Noortevolikogu nimel
Mait Allas

Kuulajad Kalmetu koolis

... ja Holstre koolis.

Viljandi vald 23. Eesti valdade talimängudel

Eesti valdade talimängud korraldati sellel aastal Pärnumaal Tahkuranna vallas 28. veebruaril ja 1. märtsil. Kuigi väljas olid plusskraadid, toimusid sellel aastal ka suusatamise alad.

Jõulumäe Tervisespordi keskuses oli piisavas koguses kunstlund, et 2,5 km rajal läbi viia tasemel suusavõistlus. Mäesuusatamine toimus koos linnade mängudega Kuutsemäel.

Sisealad olid hajutatud Paikuse, Uulu ja Jõulumäe vahel.

Meie valla suusatajate esinemine oli esimesel võistluspäeval muljetavaldav: naised 16 – 2. koht Karoliina Pugal, naised 18 – 1. koht Triin Kihuoja, 2. koht Katrin Kahu, naised 35 – 2. koht Reeda Tuula, naised 45 – 2. koht Lilian Estorn; M 18 – 10. koht Karl-Erik Heinsoo, mehed – 27. koht Kevin Raja, 36. koht Keio Nögel, mehed 50 – 17. koht Ants Kuusik, 29. koht Leho Estorn

Teisel võistluspäeval toimusid teatesõidud, kus meie valda esindas naistest kaks võistkonda ja meestest üks võistkond. Naiste teatesõidus osales 20 naiskonda, esikoha saavutas Viljandi valla teatenaiskond koosseisus Rebeca Lotta Aasmäe, Triin Kihuoja ja Reeda Tuula, teine naiskond lõpetas 9. kohaga koosseisus Karoliina Pugal, Lilian Estorn ja Katrin Kahu. Meeste teatesõidus osales 25 meeskonda, Viljandi valla mehed, koosseisus Meelis Aasmäe, Karl Erik Heinsoo, Martin Nassar lõpetasid kaheksandana. Suusatajad saavutasid ala kokkuvõttes 3. koha.

Maletajad võistlesid kaks päeva Jõulumäe Tervisespordikeskuses. Viljandi valla võistkond koosseisus Villu Kuld, Marek Kolk, Margit Simenson, Villem Mändmaa, Elisabeth Merendi saavutasid 16 võistkonna hulgast 9. koha.

Vallajuhtide võistlustel osalenud vallavanem Ene Saar pidas südi lahingu, mille tulemuseks oli 2. koht naiste arvestuses. 40 punkti valla arvestusse – tubli töö!

Lauatennisistid pidasid oma kahepäevase turniiri Paikuse spordihoones. Võistlustel osales 21 võistkonda, meie valla

Naised 16 – 2. koht Karoliina Pugal.

Foto: RENE KUNDLA

Juhtide võistlus on veel ees.

võistkond koosseisus Inga Maiboroda, Gert Tomp, Marko Kiivikas, Karlis Jānes ja Kerli Kislõi saavutas 16. koha.

Kuutsemäel toimunud mäesuusatamise võistlustel saavutas meie valla esindus Raivo Orav, Lauri Saluveer, Madis Helve saavutas 13 koha.

Meeste korvpallis jäime oma alagrupis kolmandaks ja seega finaalmängudele ei pääsenud, võistkond saavutas 17. koha kolmekümne võistkonna hulgas.

Valdade üldises paremusjärjestuses

saavutas Viljandi vald 7. koha. Suurte valdade arvestuses 5. koha.

Võrreldes eelmise aastaga on meie vald tõusnud suurte valdade hulgas kümnenendalt kohalt esiviisikusse. Kolmas koht jäi seitsme punkti kaugusele – on arenguruumi ja mõtteainet.

Kõigile osalejatele sportlikke kordaminekuid ja suured tänud valla esindamise eest. Protokollid on üleval ESL Jõud kodulehel-www.joud.ee

Anne Freimuth

Viljandi valla seeriajooksu I etapp tõi rajale rekordarvu osalejaid

24. veebruaril toimus Viljandi valla seeriajooksu I etapp, samas oli see VAK Staieri 23. talvejooks.

Korraldajad olid sellel aastal distant-si pisut muutnud, sest ilmastikuolud ei võimaldanud traditsioonilist rada kasutada. Põhijooksu distant oli sellel aastal 9,5 kilomeetrit. Lastejooksu ja kepikõnni distant oli 5 kilomeetrit.

Registreerimise lõppedes oli korraldajatel selge, et rajale läheb rekordarvu osalejaid.

Põhijooksule startis 61 osalejat. Hoolimata niiskest ilmast ja uduvihmast, sündis selle distant si rekord (rada on muudetud ka varem seoses ilmastiku oludega). Esimesena ületas finišijoone Sparta klubi jooksumees Raivo Alla ajaga 30.48, teisena lõpetas jooksu Einar Vaine Staieri klubist ajaga 30.48, ja kolmas oli jälle spordiklubi Sparta jooksja Raid Mitt ajaga 32.00.

Lastejooksul osales 13 jooksjat. Esikoha saavutas Staieri klubi jooksja Andreas Hantson ajaga 20.04, teine Liis Grete Ato-

nen Audentese spordiklubist ajaga 21.41 ja kolmas Eerik Hudilainen ajaga 22.07.

5 kilomeetri rajale läks 8 kepikõndijat.

Vaatamata sombusele talveilmale oli rajale läinud 82 osalejat. Selline osalejate arv on jooksu korraldaja Ants Kuusiku sõnul rekordiline. Selline huviliste hulk annab lootust kogu jooksumajale rohkete osalejate arvu. Järgmine seeriajooksu etapp on Holstre-Paistu jooks 1. augustil.

Tulemused on üleval seeriajooksu kodulehel www.seeriajooks.ee

Anne Freimuth

2014. aasta tegemistest ja üritustest Ramsi eakate rühmas

Aasta oli teguderohke, liikmed osalesid neile pakutud 36 üritusel. Rühma kuulub 49 eakat. Detsembris pidasime rühma 17-ndat sünnipäeva, kus meid käisid õnnitlemas vallavanem Ene Saar, esindajad VM Pensionäride Ühendusest, Ramsi Vaba Aja Keskusest ja Ramsi rahvaraamatukogust. 2014. aastal tähistasime uut aastat ja vastlapäeva ning meil käis külas VM PÜ näitering taas uue näidendiga. Veel pidasime kevad-, huumori- ja lihavõttepidu. Mais oli meil lõpupidu matkaga, mis oli rohkearvuline ja lõbus üritus. Jaanipäeva peame rühmaga alati Rahetsema jaanitulel. Aida üritusi külastasime kolmel korral ja Ugala teatris vaatasime kahte etendust.

Meil on hea koostöö Ramsi Rahvaraamatukoguga, kelle poolt korraldatud näitustel ja kohtumistel osalesid rühma liikmed kuuel korral. Ramsi VAKis tegutses eakate võimlemisring ja vaibakudujate tuba. Rühma liikmed korraldavad pidevalt matku Heimtali, Rahetsema ja Sinialliku teedel, osa liikmeid käivad igahommikusel jalutuskäigul. Ramsi Vaba Aja Keskuse poolt korraldatud üritustel osaleti Viljandi vallaga kohtumisel, tervise- ja eakatepeo, Kadri- ja Mardipäeva ning aastalõpupeo tähistamisel. Rühma jututoas kokkusaamisel jagame tarkusi, mängime lauamänge, kuulame reisimuljeid - Hilja Lumiste

Ramsi pensionärid 19. juunil 2014. aastal Vormsi saarel.

Iraani, Maimu Erendi Lõuna-Norra ning Küprose reisist. Septembri jututoas oli meil külas vallavanem Ene Saar.

Rühmaga korraldasime kaks Eestimaa reisi. Esimene viis meid Vormsi saarele, kus sai palju matkatud ja näha huvitavaid objekte. Reisi lõpetasime Haapsalu rongijaamas kahe Maimu "160" juubelipeoga ja võimsate šampuse paukudega. Teine reis viis meid uuesti Puurmani ja Alatskivi lossidesse. Need lossid olid läbi teinud uskumatud ja suured muutused. Teel käisime Äksis Jääaja Keskuses, kust saime võimsa elamuse. Tagasiteel külas

tasime jälle Tartus botaanikaaeda ning jalutasime Emajõe kaldapealsel. Välisreis viis meid Kesk-Norrasse, kus saime nautida hingematvat looduse ilu. Rühmaga pidasime iga-aastast sügisandide- ja jõulupidu, mis on alati väga rikkaliku lauaga ja rohkearvulise osavõtuga.

Osalesime ka VM PÜ sügispeol Sakala Keskuses. Veel saime osa Eestimaa eakate festivalist Tallinnas ja Viljandimaa eakate konverentsist ning Viljandi valla esimesest sünnipäevapeost Heimtalis.

Maimu-Ester Erendi

Ramsi eakate rühma esinaine

Tartu Üliõpilassegakooris kohtuvad traditsioon ja tudengihing

Tartu Üliõpilassegakoos on üks väärrikas koor. Ja peabki olema, sest tegu on Eesti vanima üliõpilaste segakooriga. Sel kevadel tähistatakse juubelit. Tervelt 100 aastat täitub sellest, kui Tartu Reaalgümnaasiumi viimase klassi õpilane Leenart Neumann koorile alguse pani. Nende aastate jooksul on juhtunud nii mõndagi. Vahetunud on dirigendid, hääleseadjad ja lauljad; lisaks on koor kogunud tublisti auuliikmeid, kelle sekka kuuluvad teiste seas näiteks Aleksander Läte, Arnold Rüütel ja Alo Ritsing. 1933. aastal sai koor esimest korda nimeks Tartu Üliõpilassegakoos, kuid pärast seda on nimi mitu korda muutunud. Enne kui 1990ndatel toonase dirigendi Valli Ilviku juhtimisel koorist taas Tartu Üliõpilassegakoos sai, kandis see Eesti Põllumajanduse Akadeemia segakoori nime. Praegune nimi – Tartu Üliõpilassegakoos – sobib koorile hästi. See on lihtne, kuid ühtlasi soliidne, andes hästi edasi seda, mida lauljate seltskonnas ohtralt leidub – üliõpilashinge.

Kooris leidub töönimesi, kel tudengipõlv juba selja taga, aga ka neid, kes soovivad igal kolmapäeval muusikast õpinguteks uut jõudu ammutada. Sügiseti peibutab Tartu Üliõpilassegakoos enda ridadesse uusi lauljaid, kes pärast

hoolikalt ettevalmistatud ristimisprotsessi heasoovlikku lauljateperre vastu võetakse. Sealjuures pole vahet, kas lauldasoovi- ja õpib õeks, inseneriks, õigusteadlaseks, keemikuks, fotograafiks või õpetajaks. Tartu Üliõpilassegakoos on nagu hea salat, kus leidub nii kurke, tomateid, teravat pipart kui ka mahedat kastet, ja kus üks komponent saab oma tõelise väärtuse vaid teistega segatuna. Peale väljapaistvate erinevuste on kõigil lauljatel aga üks ühine omadus – soov teha head muusikat, mis motiveerib raskeimategi lugude äraõppimiseks ikka ja jälle kokku tulema.

Eesti vanima üliõpilassegakoori repertuaari on kõike muud kui üksluine. Nii jõuab koori esituses publikuni näiteks Ruja temperamentne "Tango", Freddie Mercury emotsionaalne "Bohemian Rhapsody" ning kodune ja soe Jaan Pehki "Valss". Muidugi ei puudu hingeminevad isamaalised koorilaulud. Tartu Üliõpilassegakoori dirigent (aastast 2010) on Küllike Joosing, kes paneb lauljad sageli mõtlema sellele, mis on ühe või teise loo sõnum, ja rõhutab südamest tulnud esituse tähtsust. Koori lauljate ja dirigendi vahel valitseb üksteisemõistmine. Seda soodustab asjaolu, et koori armastatud dirigent on üks "omadest" – enne tähtsat konkurssi rindekaaslane, kellega koos la-

hinguks valmistuda; sõber, kellega lihtsalt maast ja ilmast rääkida; ning õpetaja, kellelt muusika vallas lisateadmisi saada.

Tartu Üliõpilassegakoos on ette näidata mitmeid saavutusi. Neist viimane oli Euroopa Kultuuripealinna Segakooriga (B-kategoorias) jagatud 1.–2. koht 7. veebruaril toimunud "Tuljaku" võistulaulmisel. 2014. aasta oktoobris osales koor Valgas konkurss-festivalil "Lauluragin", kus teeniti välja 3. koht. Pisut kaugemasse minevikku jäävad 4. koht 2013. aasta "Tuljaku" võistulaulmisel (B-kategoorias) ning 2013. aasta suvel toimunud rahvusvaheline koorikonkurss "Bratislava Cantata", kust naasti segakooride kategooria kulddiplomi ja folkmuusika kategooria hõbediplomiga.

Peale konkursside, proovide ja ühise vaba aja veetmise mahuvad üliõpilassegakoori graafikusse ka mitmed kontserdid. Juba 19. aprillil kell 12.00 on kõik muusikasõbrad oodatud Saarepeedi rahvamajja Eesti vanima üliõpilassegakoori kontserdile.

Lisainfot Tartu Üliõpilassegakoori kohta saab aadressilt uliopilassegakoos.ee või koori Facebooki lehelt.

Mari-Liis Mürsepp

Tartu Üliõpilassegakoori laulja
aastast 2010

Eesti Vabariigi 97. aastapäev Tänassilmas

Tänassilma küla rahvas ja külalised kogunesid 21. veebruari keskpäeval kohaliku rahvamajja, et koos tähistada Eesti Vabariigi 97-ndat aastapäeva taidlejate kontserdiga.

Piduliku kontserdi isamaalise avalaulu esitas kõige väiksem esineja, tulevikulootus, 3-aastane Taivi, keda publik tervitas tugeva aplausiga.

Külavanem Mait Siirus meenutas oma sõnavõttus eakamaid meie külast pärit inimesi, kes on EV-l aidanud üle elada nii paremaid kui ka halvemaid aegu. Nendeks on Helmi Tuuksam, Helju Palutaja, Salme Karu, Selma Tverdohleb, Maimu Iila, Nelli Rebane, Jüri Rebane, Linda Arumäe, Kalju Vellearu ja teised, kellele kuuluvad tänusõnad ning lilleõis, mis nendele koju toimetati. Kohalviibijatele ja nende perele soovis külavanem head ja tujuküllast Vabariigi aastapäeva. Elagu Eesti!!!

Kontsert jätkus isamaaliste lauludega, mida esitasid Taavi, Sandra, Tänassilma rahvamaja naisansambel, meeskvarlett, eakate ajaviiteklubi "Röömsameelsed" ja noored külalised Paistust. Tänu ja kiidusõnad meie tublile muusikajuhi Eve All'ile, kes esinejatele noodid ja sõnad selgeks õpetas. Lisaks lauludele keerutasid röömsalt jalga ka Tänassilma rahvamaja rahvatantsrühm "Kaheksakand" Merilin Metsatsirki juhendamisel. Kontserdi lõpus tänas rahvamaja juhataja Pille Sihver lapsi, ringijuhte ja aktiivsemaid osalejaid lisaks tänusõnadele ka kommipakkidega.

Rahvamaja saali kaunistasid käsitööringi liikmete poolt meisterdatud esemed, mida saab tulla vaatama veel ka märtsi kuu jooksul.

Koosviibimine lõppes ühises kohvilauas, mõnuses pühade meeleolus mälestusi heietades.

Anne Meiesaar
pensionär Tänassilmast

Karula Kodu päevahoiuteenus

AS Hoolekandeteenused Karula Viljandi Näituse Kodu pakub erivajadustega inimestele päevahoiuteenust.

Päevahoiuteenusel viibiva kliendi lähedasele pakub teenus hoolduskoormuse vähenemist ning võimaldab lähedasel aktiivsemalt osaleda tööturul või suunduda tagasi tööturule. Päevahoiuteenus annab lähedasele võimaluse tegeleda oma töö, hobide või õpingutega.

Päevahoiu teenuse eesmärk on pakkuda erivajadusega inimestele mõtestatud ning arendavat tegevust ja suhtlemisvõimalust väljaspool kodust keskkonda.

Päevahoid on mõeldud eelkõige erivajadusega noortele, kellel on seljataga toimetulekukool ja vanuse poolest on Lasteabikeskusest välja kasvanud.

Päevahoid sisaldab kliendi juhendamist huvitegevustes vastavalt asutuse päevakavale ja võimalustele, arvestades isiku toimetulekutaset, tervislikku seisundit ning kliendi ja tema lähedase/eestkostja soove; kliendi juhendamist igapäevaste esmaste hügieenitoimingute sooritamisel ja söömisel ning vajadusel hooldustoimingud; kliendi motiveerimist ja kaasamist erinevatesse tegevustesse eesmärgiga aidata kaasa kliendi kognitiivsete, sotsiaalsete, emot-

sionaalsete, füüsiliste ja kommunikatiivsete oskuste arengule; kliendile turvalise keskkonna tagamist; kliendi raviskeemi järgimist (vajadusel); voodikohta puhkamiseks (vajadusel).

Päevahoiu tegevus toimub Karulas
E-R 8.00–17.00.

Teenuse hind on
10 € päev, 200 € kuu.
Lõuna 2.20

Registreerimine ja
lisainformatsioon Kaie Pukk:
kaie.pukk@hoolekandeteenused.ee
tel 5341 7057

Mats Tõnissoni sünnist möödub tänavu 162 aastat

MATS TÕNISSON sündis 11./23. märtsil 1853.aastal Aidu valla Tatramäe talus peremees Johan Tõnissoni (Tõnnisson) ja perenaise Anu kaheksanda lapsena. Tema vaderiteks olid Tõlli koolmeister Mats Vares, kõrtsinaine Leena Karu ja sulasepoiss Margus Truu. Esimest korda oma laste sünni puhul (kaks neist olid väiksena surnud) korraldasid Johan ja Anu varrupeo. Võib-olla tuli see sellest, et pere lemmikuks saanud noor koolmeister Mats Vares neile teist korda vaderiks hakkas, võib-olla ka sellepärast, et oli tahtmine näidata, mida nad nelja peremehe-aastaga olid suutnud korda saata. Palju kiidusõnu said kuulda Johani meisterdatud kapid, riulid ja seljatugedega järid. Perenaise kiituseks aga kirendasid seintel ja põrandal värvieredad vaibad. Vastsündinud nimekaimule oli Mats Vares tavapärase hõberaha või -lusika asemel kinkinud kullatud servadega raamatu.

Matsi isa Johan oli Kuntsu metsavaht, kellele anti kroonu poolt tükike maad ja ehitusmaterjali hoonete jaoks. Maatükk asus Lanno talu ääremaal (Sultsi külas), kevadeti vee all seisva lohu ääres laugjal seljandikul, mida rahvas viletsa mullastiku tõttu nimetas Tatramäeks. Johanile see eriti muret ei teinud, sest elati kroonupalga peal ning ümberringi mets täis seeni ja marju. Lohuservas kasvavatest sitketest ja sirgetest pajuviitest punus metsavaht korve laadal müümiseks, isa kõrval õppis ka väike Mats esialgu küll väikseid marjakorve punuma. Kunagi ei tulnud isa metsast koju tühjade kätega, ikka oli ta seljakotis kuusekasve, kasepungi, palderjanijuuri, teelehti, kadakamarju, nõmmliivateed, igasuguseid oksid, koori või vilju. Matsi mälestustes oli kodu täis kuivavate taimede mõnusat lõhna. Isa oli tähelepanekud taimede, mee ja vee ravivõimust kirja pannud märkmikutesse, oma teadmiste abil oli ta ema silmad terveks ravinud ja poolelutuna sündinud õe Anne ellu äratanud. Ka koolmeister Vares oli Johani metsa-apteegist vajalikku rohtu saanud, peale selle meeldis talle metsavahiga vestelda. Tee Tatramäe ja Tõlli kooli vahel oli paras pühapäevaseks jalutuskäiguks, et kohtuda sõbraliku ja elurõõmsa Tõnissoni perega, eriti vaimustuses oli koolmeister väikesest Matsist.

Mats õppis usinasti vanema õe Anu kõrvalt lugema ja tema koolipõlv Tõlli vallakoolis algas juba 6-aastaselt. Tunnis ei olnud tal lugemist ja kirjutamist enam õppida vaja. Selle asemel jagas talle ristiisa noodi- ja viulimängu õpetust, pühapäeviti aga õpetas orelit mängima. Mats ei tohtinud koolis õpetajat ristiisaks kutsuda, aga südames pidas ta teda – isast järgmisena – kõige kallimaks meheks maailmas. Nii tekkiski poisil kindlameelne otsus kooliõpetajaks saada.

Turvaline lapsepõlv katkes, kui 1861

Mats Tõnisson 62-aastasena.

sureb isa Johan ja neli aastat hiljem ema. Tatramäe talu jäid pidama 21-aastane Jaak, 18-aastane Hans, 16-aastane Anu ja 12-aastane Mats. Õde Anne oli abiellunud Tänavassilma valla Puskari talu peremehega ning Els oli Aidu mõisas toatüdruk. Nüüd kulus Matsil ära isalt õpitud oskus korve punuda, et nii koguda raha kihelkonnakooli õppemaksu tarbeks, mis oli üle 100 rubla aastas. Isa sõber, Kuntsu metsavaht Aadu Märton võttis ta enda juurde Raanile (Laanekuru küla) karjaseks ja perre elama, kuid ka temal ei olnud raha Matsi koolitamiseks. Poiss aga punus karjas olles korve, müüs neid taludes ja laadal ning korjas kooliraha kokku, et minna 16-aastaselt õppima Viljandi kihelkonnakooli, mille juhatajaks ja õpetajaks oli Loodi vallast pärit Mats Kirsell. Õpetaja Kirsell võttis noore Matsi sõbralikult vastu, nimetades teda nimekaimuks ja teatas, et Tõlli kooli juhataja Mats Vares oli talle juba kirja teel temast kiitvaid andmeid saatnud. Kolm aastat möödus kiiresti, talvel õppides ja suvel metskonnas töötades. Palgaks saadud rubladest sai Mats peale söögi- ja korteriraha tasumise kolmandal koolitalvel osta endale viiuli ja elu esimese poevillase ülikonna. Aasta 1872 oligi unistuse täitumise aasta – ta sooritas maakonna koolirevidendi, Paistu pastori Hanseni juures edukalt vallakoolmeisteri eksami, kuigi pastori viivitus atestaadile alla kirjutamisel tegi noormehe kärsituks. Pastorit häiris Mats Tõnissoni julge ja enesekindel silmavaade, ei põrmugi alandlikkust ega hirmu, sellisest pilgust kasvab välja ühel parajal hetkel mässumeel – mõtles Hansen ning esitas küsimuse: “Mis on kõige tähtsam, mida koolmeister ei tohi unustada?” ning lootis vastuseks keisri kiitust või jumalasõna ülistust, kuid Mats vastas: “Ei tohi unustada, et arm võidab enam kui hirm.” Selles üllatavas vastuses oli pastor Hanseni jaoks midagi, mis temas kõhkluse kaotas ning tunnistusele maaliti kauaoodatud allkiri. Aasta hiljem pärast

edukalt antud proovitud valiti Mats Tõnisson Pumbiojal asunud Vana-Vändra Aleksandri vallakooli õpetajaks. Kahju oli küll kodukohast kaugemale minna, aga võimalus iseseisvalt tööle hakata kaalus muu üles, pealegi kui peas olid huvitavad mõtted, mida omatahtsi katsetada ja ellu rakendada.

Vana-Vändra vallakoolis oli kord käest lastud, senine vana ja vähe haridusega, viinalembeline ja piibuga kokkukasvanud õpetaja ei suutnud noori vaos hoida ega õppima panna. Tõnissoni esimeseks ülesandeks oligi õpetada lapsi koolipingilt ilma kolistamata vaikselt tõusma või pingile istuma. Vändra lastel oli küll juba Jakobsoni aabits ja lugemik, kuid aega nendega tutvumiseks oli vähe, sest vallakoolidele oli määratud 29 tundi usuõpetust (koos kirikulaulude õppimisega) s.o 5 tundi iga päev. Nädalas 6 koolipäeva peale kokku oli 39 tundi, siis jäigi lugemise, kirjutamise ja rehkendamise peale ainult 10 tundi. Tõnisson mõistis, et õppetöö tuleb teha huvitavaks ning tõi seetõttu õppekavasse maateaduse, loodusloo ja ajaloo. Ta tegeles lastega hommikust õhtuni, tema parimaks abiliseks polnud mitte vitsahirm, vaid nali. Õhtuti korraldas ta ülesriputatud lina taga varjuteatrit, sõna- ja numbrimänge ning ainsaks karistuseks õpetaja poolt oli see, et lohakad ja sõnakuulmatud lapsed ei võinud osa võtta, nad pidid kõrvaltoas istudes kuulma teiste lõbusat naeru. Kirjavigadest lahti saamiseks kirjutas ta tahvile naljakaid lauseid, et grammatikareeglid jääksid meelde: “Onu oli haige, lammas voodis. Üks hea pannipaik on padja all. Kardetav varras pandi vangi.”

Lühikese ajaga viis Tõnisson kooli Pärnumaa parimate hulka. Laste esinemine jõuluõhtul kirikus äratas huvi ja lugupidamist ümbruskonnas uue kooliõpetaja vastu. Nii tuli vallakooli vaatama Carl Robert Jakobson, kaasas Vana-Vändra (Waldburgi) mõisas elav Lilli Suburg (1841–1923; kirjanik, ajakirjanik, saksakeelse erakooli juhataja, Eesti esimene naisõiguslane). Külalised kutsusid noort kooliõpetajat suvel endile külla, eriti rõõmustav oli uudis, et Jakobson ostab Kurgia talu ära ja kavatseb kolida Vändra lähedale. Tõnissoni tutvustati ka Holstre vallast pärit Mihkel Veske’le (1843–1890), kes oli 1872 lõpetanud Leipzigi ülikooli filoloogial alal ning just saanud saksa soost õppejõudude vastuseisust hoolimata eesti keele lektori koha Tartu Ülikoolis. Veske innustas Tõnissoni rahvaluulet koguma.

Kooliõpetaja elas nii jäägitult koolile, et oma majapidamine läks täiesti korrast ära. Sikana metsavahi tütre Mari eestvedamisel hakkasid tüdrukud tema tuba koristama. Mari oli noorele koolmeistrile alates esimesest kohtumisest klassiruumis meeldima hakanud. Matsist kuus aastat noorem tütarlaps oli sündinud 10-lapselises peres, varakult ema kaotanud ning seejärel väik-

sematele lastele ema eest olnud. Kui Mari kooliaeg 1875 läbi sai, abiellusid noored, et Mari saaks jääda koolimajja Matsile abiks (näit. laulutunde andma), koos elama hakkasid nad kahe aasta pärast, 1878 sünnib poeg Avelius Friedemann. Hiljem sai Tõnissonist eestikeelsete nimede veendunud pooldaja ja järgmiste poegade nimemeks pani ta Õnneleid (suri imikueas), Lootus, Tõsidus, Ustus ja Albert.

Suhted kohalike elanikega olid head, osaliselt tänu talulaste kiidusõnadele. Tõnisson oli täiskarsklane ning algul tõrjuva olekuga kohaliku seltsitegevuse suhtes. Nii tekkiski tal konflikt ja vastasseis kohaliku "Sikana mõisnikust onu Jaaniga", kes ei olnud küll tema hoimlane, vaid vanatäditütre mees. Jaan Tammann kaebas Tõnissoni kohtusse kriitilise artikli pärast "Eesti Postimehes", milles kaudselt kirjeldati Tammanni tegevust õiguse kirikute ehitamisel ning Kaval-Antsu kombel ehitustööde kvaliteeti madalaks hinnates ehitajate palgast osa oma taskusse pistmisel. Kohtusaaga kestis poolteist aastat, Tõnissonile määrati 6-kuuline vanglakaristus. Et vahepeal oli ta haigestunud tiisikusse, siis kohtuotsust ei pöörata täitmisele, kui Tõnisson paluks andeks ajaleheveergudel. Kehva tervise tõttu teist väljapääsu ei olnud ja nii avaldaski Tõnisson 1880.a-l kolmes lehes vabanduse. Kohtuskäimise ajal tugevnes sõprus Jakobsoniga ning Tõnisson hakkas tegema kaastööd "Sakalale", kus avaldatakse ta kogutud rahvaluulet, 1879 ilmus tema esimene raamat "Vaimulikud maasikad" ning järgmisel aastal kogumik "Ennemuistsed jutud" ja "Tõnissoni ABD-raamat" suure punase kukega esikaanel. Kuni 1920 aastani ilmus sellest populaarsest aabitsast 17 trükkki kogutiraaziga 300 000 eksemplari. Siiski oli kohtuskäigud mõjunud halvasti Tõnissoni kui kooliõpetaja autoriteedile ja osalt ka tervise tõttu lahkus ta koolmeistri ametist ja asus perega elama Vana-Vändrasse, kuhu Riimanni nimeline peremees kinkis talle oma Kirikaru talumaast 3 ha. Ta paranes kurnavast tiisikusest ning Jakobsoni soovitusel jätkas kalendrite koostamist. 1881 ilmus "Rahva Täht-raamat" koos lisadega ehk rahvapäraste nimetusega saba, kus oli arvukalt lühipalu kiriku,

saksa mõisnike jt kohta. Loomulikult ei unustanud Tõnisson seda tehes ära oma vingumeest Tammanni – väike allegooriline jutuke "Rikas ja vaene" oli kahtlemata tema pihta sihitud. Peagi hakati autorit süüdistama vaenu ja vägivalda õhutamises sakslaste vastu, püüti kalendrid müügi-kohtadest konfiskeerida ja hävitada, kuigi suudeti 10 000 tiraažist kätte saada 91 eksemplari, ning vallandati tähtsamatut tsensoreerinud tsensoriabiline, Tõnissoni ammune tuttav Peeter Mets. Tagasilöögi annab ka mõttekaaslase ja sõbra Carl Robert Jakobsoni surm märtsis 1882. Tõnissoni kuulati korduvalt üle, kuid kohtulikule vastutuselevõtmiseks ei suudetud süütoendeid leida. Alates 1884. aastast ilmuvad tähtsamatud ehk Meie Matsi kalendrid igal aastal, nende populaarsus kasvab, aga ka rünnakud mõisnike ja vaimulike poolt. Kalendritele tekkis omapärane võidujooks – sõbrad ostsid selleks, et lugeda, vaenlased selleks, et hävitada.

1891. aastal ostis Tõnisson Kirikaru talumaadest veel 3 ha maad juurde, rajas Võidu talu uute hoonete ja puukooliga ning iluaia paljude lillesortidega ja dekoratiivpõõsastega, samuti hakkas ta pidama mesilasi. Oma kulu ja kirjadega andis ta 1896. a välja raamatu "Mesilaste kasvatus". Üheks hobiks oli ka fotograafia, nii avati Vändras 1894 koos poja Aveliniusega "Päevapildi Töökoda". 1901 ostis ta lastele mõeldes Kirikaru talu. Pojad aga rändasid Türi. 1909 müüs Tõnisson Vändra Haridusseltsile Kirikaru talu ja kolis abikaasaga poegade juurde. Kirikaru maale ehitati 1913 kahekorruline juugendstiilis koolimaja (praegu Vändra Gümnaasium).

Perest ei läinud mööda ka 1905 aasta revolutsiooni sündmused: poeg Lootus poodi Laeva vallamaja ees karistussalkade poolt, järgnesid ka Matsi uued ülekuulamised ja kahtlustused. Tõnissonil ei jäänud muud üle, kui mõisnike vastane mõök maha panna. Seda ägedamalt ründas ta seejärel vaimulike väärkäitumist. 1910 ilmus talt aforismide ja epigrammide kogumik "Rahva Piibel" maailma tuntud autoritelt, lisaks veel eesti kirjanike elutarkust, rahvalaule ja vanasõnu, sealhulgas tema enda õpetused ja mõtteterad.

1912. aasta tähtsamat oma lugudega tõi Tõnissonile taas kaasa kohtuprotsessi vaimuliku seisuse solvamise pärast.

1915 mõisteti ta süüdi usu teotamises ja suleti kaheksaks kuuks Petrogradi kindlusvanglasse, kus ta suri paar päeva enne vabanemist 23. novembril 1915. Tema vastased hingasid kergendatult. Tõnisson oli nagu seda kõike ette näinud, kirjutades oma esimeses kalendris: "Kui kaunis on õiguse eest vaeva kanda ja selle kindlustuseks elugi anda", mis ka juhtus.

Tõnissonil oli aga varuks üllatus oma oma vihameeste jaoks – ta oli oma saatust ette aimates valmis kirjutanud tähtkalendrid 15 aastaks. Talurahvas ostis neid oma Matsi mälestuseks ja naeris koos Matsiga. Lesk Mari jätkas 1921. aastani kalendrite väljaandmist, siis müüs ta kirjastamise õiguse Jakob Ploomipuule.

Mats Tõnisson on maetud Türi vana kalmistule. Samba ette on pandud graniitplaat tema enda tekstiga: Tõetuleja suud/ suudetakse küll/ väevõimuga sulgeda/ aga räägitud sõnad/ jäävad elama/ ja sünnitavad/ teisi juurde/. 23. märtsil (uue kalendri järgi) 2015 möödub tema sünnist 162 aastat. Tema 135. sünniaastapäeva puhul avati 1988. a. Ahimäel (sel ajal Kuntsu vahtkond) mälestuskivi. Sünnikoht Tatramäe jääb Kuntsust kilomeetri jagu endise Tõlli koolimaja poole.

Avastasin enda jaoks Mats Tõnissoni tema lapselapse Pilvi (Ustuse tütre) Üllaste (1917–2003) südamesoojusega kirjutatud elulooaamatut "Matsi raamat" (Tallinn, 1997) mitmeid kordi lugedes. Olles ise alles lapseohtu, töötas Pilvi ringhäälingus lastesaadete muusikajuhina, mängis kannelt nagu isagi ("Hiiekandle" konstrueerija) ning kirjutas lasteraamatuid, näit. "Lugu kahest vereliblest". Raamatut ehk ajaloolist tõde ajendas teda kirjutama 1980-ndatel ilmunud ülistavad artiklid Jaan Tammanist ja kritiseerivad tema vastasest, Tõnissonist. Artikli kirjutamisel oli abiks Heiki Raudla koostatud kokkuvõtte Sakala kalendris 1998 "Kalendrimats ja filosoof", tema arvates võib Mats Tõnissoni nimetada oma valgustusliku tegevuse ja satiiri tõttu Eesti Voltaire'iks.

Mall Ingermaa

Üks kaunis päev

Kevad koputab taas uksele. On mitmeid aegu, on elu, on uut naeratust.

Iga päev on kogemus ja meenutus väärt. Aga siiski on päevi, mis meile kõigile on kuidagi olulisemad. Koos kevadega tuleb ka midagi ootusärevuse laadset, mis on midagi hingelist – see on naistepäev oma müstilise olemusega.

Ei ole hea ega mõistlik olla üksinduses. On hea, kui keegi aitab meid vor-

mida ja õiges suunas liikuda. Naise osa ei saa keegi alahinnata ega mitte seda märgata. Naise oletus on sageli palju täpsem kui mehe veendumus. Gruusia rahvatarkus ütleb tabavalt: Mees on töömees, naine müürladuja. Selles avaldub elu harmoonia ja kooskõla.

Naistele pühendatud teema on lõputu nii nagu elugi on mitmepalgeline. Naiste jälg on eriline.

Nagu tõusev päike, vulisev jõgi, mühav mets, äratus argitoimetustes... Luuletaja T. Alandi on kirjutanud: naine

võib olla kui lumelill, päikese paitus ja valge ja soe...

Viljandimaa kirjamees Heiki Raudla on talletanud "Aforismide kuldvara" raamatusse midagi humoorikat. Ja see kõlab tundmatu autori sõnade kaudu järgmiselt: "Inglismaal on vaid üks mees ja seegi on naine".

Midagi ka meie eesti rahvatarkusest: "Mehe kodu on maailm, naise maailm on kodu".

Olgu see päev meile täis päikest ja naeratust.

Roland Tulik

Saareküla Edison

Oma kooliajast mäletame, et oli neid, kes said juba esimestes klassides hüüdnimeks näiteks Paks, Pikk, Prill, Lohe, Tattnina, Tarzan, Tobu-Jüri jne. Aga et saada juba algkoolis hüüdnimeks "Edison", see on midagi erilisemat.

Kes siis oli "Edison" ehk Eino Kärner? Ta sündis Tuhalaane vallast pärit Peeter Kärneri ja Saare-Adoni karjamõisast pärit Anna-Alviine Kikase kolmelapselise pere teise lapsena 17. aprillil 1931. Lugemise ja kirjutamise oli Eino selgeks saanud juba enne kooli ning samuti ära õppinud ka malemängu, tehes ise mängimiseks nupud. Koolis hakkas ta koheselt silma paistma matemaatikas, hiljem ka füüsikas ja keemias. Tolleaegsetel lastel langes õpi-aeg sõjaaega ja pärast seda. 1949. aasta märtsiküüditamine viis ta Siberisse. Enne tema elust Venemaal aga veidi Vana-Vindla talust ja Eino vanematest.

Minu ja ka Eino vanaisa, Hans Kikas, eraldas Saare-Adoni karjamõisast 1920/30-ndatel aastatel oma kõigile lastele talud. Paraku ei meeldinud see asi aga tema väimees Peeter Kärnerile. Peetril oli tahe kogu Saare-Adoni ühendada ja selle omanikuks-valitsejaks saada. Niimoodi siis algasid varanduslikud tülid, kuni nõukogude võim selle "lahendas" ja neilt kõigilt kõik varad ära võttis.

Laulu eest Siberisse

Minu tädimees, Peeter Kärner, kutsuti märtsis 1947 Viljandi NKVD-sse. Ta sõitis sinna hobusega ja mõne aja pärast helistati Adonisse, et keegi tema pere-liikmetest hobusele järgi tuleks. Minu isa viis siis oma õe Anna hobusega Viljandisse, kus viimane looma Viljandi vallamaja hoovist kätte sai. Peeter Kärner oli aga kinni peetud ja tema süüdistus naeruväärne – talle pandi süüks NKVD "kaastöötaja" vägistamist. Kui too nais-olevus kohtusaalis tunnistusi andis ja pidi vastama küsimusele, kuidas see juhtus, rääkis näine, et mees olevat teda ühe käega kõrist kinni hoidnud ning teise käega rebinud pükse. Kui kohtu eesistuja aga nägi, et kohtualune on ühe käega, teises varrukas oli lihtsalt raske trauma tagajärjel atrofeerinud ripend ning sellele juhtis tähelepanu, siis ehmatas veidi ka nn kannatanu, kelle nime siinkohal ei maini, aga kes siis hakkas seletama, et ju siis kohtualune hoidis selle ühe töötava käega kord kõrist ja kord jälle rebis pükse. Nii mõistetigi Peeter Kärner siiski süüdi põhjusel, et nõukogude komsomol ei valeta. Lisaks pandi talle veel süüks Saksa ajal lauldud vene-vastaseid laule. "Katjakese" või "Suur ja lai on maa" viisil sai kuulda:

*"Olen vaene venemaa kolhoosnik,
täie täis ja palja persega.
Võtaks naise, et saaks tilga piima,
kitse ma ei jõua pida"* jne.

Eino Kärner 1961. a suvel Adoni õuel.

Zahharovi läheduses

Novosibirski oblastisse Tšanosse küüditati ka Peetri naine Anna, poeg Lembit otse Tartu Ülikooli õigusteaduskonnast, poeg Eino ja tütar Valve. Eino lõpetas seal kesk-kooli ja siirdus edasi õppima Sverdlovskisse Uurali Polütehnilise Instituuti, kus ta tutvus tulevase Venemaa presidendi Boriss Jeltsiniga, kellega tal säilisid head suhted kuni elu lõpuni. Samuti õppis ta ka Moskva Ülikoolis matemaatikat ja tuumafüüsikat, kust jõudis eelmise sajandi ühe andekaima Vene teadlase, Andrei Zahharovi, aatomi- ja vesinikupommi "isa" teadusrühma.

Pea igal aastal kais Eino puhkuse ajal ka oma sünnimaal ning oma lagununud kodutalu vaatamas, kus pea kõik oli hävitatud. Ta rääkis ikka, et kui ta ükskord Venemaalt tagasi tuleb, ehitab oma kunagise sünnikodu kindlasti üles. Kui aga tundsin huvi tema tööalaste tegemiste vastu Venemaal, ei saanud pea kunagi vastust, andis vaid aimu, et ta oli allkirjastanud sõjasaladuse leppe, mille rikkumise eest võis oodata karistus viieteistkümnest aastast vangistusest kuni surmanuhtluse ni. Kui kutsusin teda külla ja öömajale, siis selgus, et ta ei tohtinudki kuskil erakorteris ööbida. Järelikult kontrollis tema liikumist mingil määral ka KGB.

Tuumapeade paigaldajana Kuubas

Eino tegeles Venemaal selliste asjadega, millest ta ei tohtinud sõnakestki rääkida, sest need olid suured sõjasaladused. Kui jutustasin talle, et viibisin 1962. aastal paarkümmend kilomeetrit Berliinist, kus tehti ettevalmistusi Kuuba kaudu USA ründamiseks, siis vastas Eino, et tema ise oli sel ajal Kuubal tuumarakette paigaldamas. Mõelda vaid, napilt kolmteist aastat oli möödunud ajast, kui ta märtsiööl, mil küüditajad talu tagateedelt peale tungisid, hüppas lae luugiaugust põõningule. Luuki aga ei jõudnudki enam korralikult sulgeda, sest kohe olid relvastatud soldatid järel, tirisid ta alla, sidusid kohapealt leitud kõiejupiga käed selja taha kinni ja viskasid

Peeter Kärner 14.augustil 1961.a pärast Siberit Adonis.

ree peale. Niimoodi viidi ta läbi Adoni õue Uusna koolimaja kõrval asunud külanõukogu juurde ja kamandati veoautole. Minu vend Aavo nägi seda ise pealt ja kuulis veel Einot hüüdmast, et ta on tagasi, kui maa roheline. Nii aga kahjuks ei läinud...

Kord rääkis Eino, et kui ta on lõplikult Venemaalt kodumaale tagasi tulnud, kutsub ta ka Borka (president Jeltsini) Eestisse külla. Arutasime veel, et kui tollane meie president ordineid jagas, tegi ta suure vea, et Jeltsini ilma jättis. Oma teadmiste ja võimete juures, oleks Eino sobinud Eesti saadikuks Moskvast asju ajama või siis taas Eestis sünnikodus elades näiteks koduvalla volikogu juhtima.

Kahtlane surm

Mis sai aga sai Einost? Oma viimasel küllaskäigul Eestisse 1995. aasta oktoobris käisime koos Vana-Vindlas ning sulgesime laudauksed, see oli ainus ehitus, mis oli veel tervena säilinud. Eino rääkis siis, et sõidab tagasi Jekaterinburgi, annab sisse avalduse, et lahkub tagasi oma sünnimaale, mis oli juba pea viis aastat iseseisev riik olnud. Ja kuigi soovitasin tal mitte enam tagasi minna, siis Eino ikkagi läks.

Ta andiski oma lahkumiseavalduse vastavasse ametiasutusse, et Vene riigist lahkuda. 23. detsembril 1995 kutsus keegi tuttav teda garaaži, et mingeid linte ja lugusid kuulata, Einol oli suur muusikahuvi. Naine ootas teda toas ja lõpuks läks meest otsima ning avastas, et Eino lebas oma Žiguli kõrval surnuna maas. Kohe ilmusid kohale "aitajad", surnukeha viidi ära ja kremeeriti kiiresti ilma lahangu või uurimist läbi viimata. Nii jäävadki igaveseks teadmata tema surma asjaolud ning Saareküla poisist jääb ainult mälestus, kelle vaimsed võimed olid palju suuremad tavalise inimese omast...

Mida siit järeledada – ei tasu igale poole kirjutada, ei tasu usaldada seda süsteemi, mis Sind tühjaks on pumbanud, sest Sa võid saada sellele süsteemile ohtlikuks ning ta võib Sind hävitada.

Ilmar Kikas
Adoni

11 aastat oodatud kohtumisi

1 juulist üksed sulgeva Heimtali lasteaia paljude traditsioonide seas on üheks pikaajalisemaks kujunenud sõbrapäeva kohtumine Päre lasteaia.

Need kohtumised on saanud osaks meie lasteaedade kultuurist. Miks neid kokkusaamisi nii väga mõlemas majas oodatakse? Aga on ju meeldiv sõbrapäeva lähenedes mõtlema ja tegutsema hakata - mida kingiks valmistada, kuhu sõpru viia, et oleks põnev, missuguseid mängu mängida ja tantse tantsida, mida suupisteks pakkuda jne. Eelnevalt arutasime lastega paljude väärtuste, nagu sõprus, hoolivus, kannatlikkus, sallivus, abivalmidus, üle. Eelmist, juubelihõngulist, kümnendat kohtumist tähistasime Päre spordihoones lõbusate ja huvitavate mängude-võistlustega. Lõpuks nautisime vulkaanküünalde sädelust kringlitel.

Selle aasta sõbrapäeva korraldamine oli taas siis meie käes. Meeleolud täiskasvanutel arusaadavalt teistsugused ja emotsionaalsemad kui varasematel kohtumistel, oli see ju viimane kord meie vanas majas Päre sõpru vastu võtta. Külalised saabusid vastlapäeval, 17. veebruaril, millest läheduses püüdsime järgida selle päeva kombeid. Esmalt läksime tallide juurde oma väikeseid neljajalgseid sõpru, ponesid Popit ja Põrri silutama ja kosti viima. Lastel oli võimalus Põrri seljas istudes pilti teha, mis kõigile elevust pakkus. Palju kordi oleme vastlapäeval tagasi lasteaeda sõitnud uhkelt reel, sel korral jäi see kahjuks ära, sest pole hobukest, kes rege oskaks vedada.

Vastlapäev koos Päre lasteaia sõpradega 17. veebruaril.

Hommik jätkus nagu laulusalmis – “Täna liugu laseme...”. Pikki linu liuglesime lasteaia kõrval “tädi Helja” mäel. Tähtis polnudki sõidu pikkus (sest linu meist keegi ei kasvata), lõpu pakkus hoopis mäest suure vakstuga ühiselt allatuhi-semine. Arvasime, et see nimeline mägi kuulis sel hommikul talve kõige rõõmsa-maid kilkeid. Sõbrapäevane vastlapäev sai jätku juba rühmatoes. Punapõsised lapsed laulsid koos vastlatalu, meie kooliminejad Brigita, Merilin, Marielle ja Rain esitasid lõbusa näidendi

“Tuli küll meelde!” Pikkamisi kadus võõrastus hoopis ning seltskondlik män-

gude ja tantsude osa kulges rõõmsalt ja kärrarikkalt. Maiustamiseks tee kõrvale pakkus kokatädi, pole vist raske ära arvata, vastlakukleid. Oli aeg vahetada kingitusi ja teha kokkuvõtte neist ühe-teistkümnest aastast, mis on nii kiirelt möödunud. Ühiselt leidsime, et kunagise Päre lasteaia juhataja Luive ja õpetaja Ly algatatud traditsioon on kahe lasteaia elu palju rikastanud. Kas traditsioon võiks jätkuda ka uues keskkonnas, või on algamas mõni uus, seda näitab juba aeg.

Eve Uibopuu

Heimtali lasteaia õpetaja

Vissel-vassel vastupäeva, meie peame vastlapäeva

Vastlanädala reedel – lasteaia-, kooli- ja tööpäeva lõppedes, kogunes Viiratsi rahvamaja hulk säreilmseid noori inimesehakatisi koos vanematega, et üheskoos maha pidada korralik vastlatrall. Ilmotaat oli meie mänginud vingerpussi, mille tõttu hobusõit tuli asendada minilumelinna ehitusega. Laululava varjupoolne külg oli selle tarbeks säilitanud päris kena koguse märga lund. Nii hakkasidki ker-

kima eri suuruse- ja moega lumefiguurid. Hiljem suunduti rahvamajja. Laval seadsid ennast laulmisvalmis Lee Lipu laululapsed: “Vissel-vassel vastupäeva, meie peame vastlapäeva. Vurri luu käib päripäeva, keset kena äripäeva...”. Peale mitmete toredate vastlatalu esitamist sai hoo sisse vurri meisterdamine, kuid seekord nõopidest. Oma järke ootas pika liu võistlus erinevates vanuserühmades. Traditsiooniline pikk liug asendus ratas-

tega minirulade sõiduvõistlusega. Tõsi küll, kõige vanemas vanuseastmes tuli see omakorda asendada täpsussõiduga. Võistelda sai veel pimesilmis seasaba paigaldamise võistluses ja vastlatee-malises ristsõnade lahendamises. Meie traditsioonilist vastlakuklite söömist ja tee joomist sai osavust näidata “Viiratsi kalafestil”.

Maire Paju

Viiratsi rahvamaja juhataja

Prügist saab võluda mänguasja!

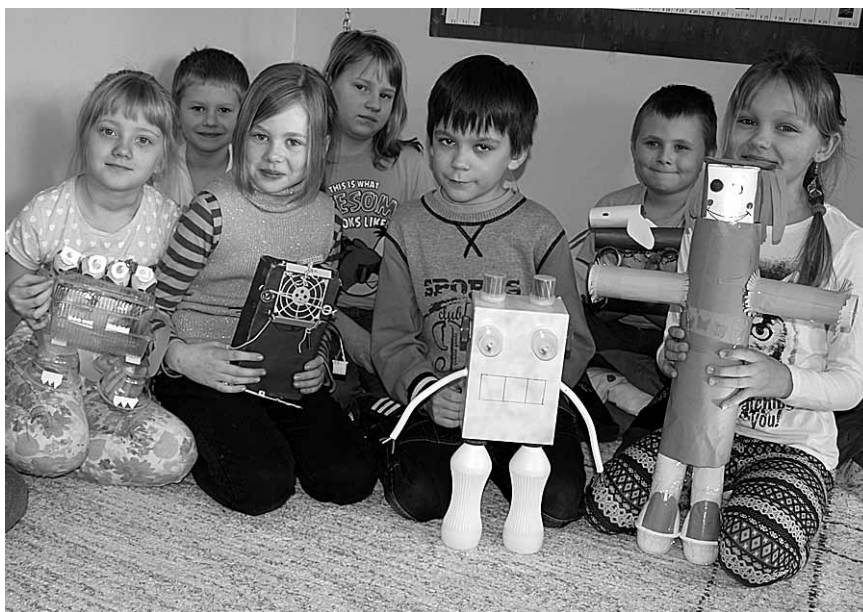
Tänapäeva maailmas toodetakse erinevaid materjale ja tehakse mitmesuguseid tooteid. Tihti jäävad toodetest üle igasugused abimaterjalid. Näiteks karbid, wc-paberirullid, pakendid, mille me lihtsalt ära viskame kui prahi. Samas saab neid taaskasutada uute huvitavate asjade tegemiseks.

Saarepeedi Kooli II klass kogus jäägid kokku ja otsustas neist teha robotid. Osad robotid tulid naljakad, teised tulid sellised, et kukuvad kohe maha. Õpetajale ja tervele meie klassile meeldis töö väga. Mõnedel jäi veel materjali üle, aga osadel ei jäänud üldse alles. Robotid tulid suured ja rasked. Lõplik tulemus oli ilus ja kena.

Prügi ei tohi maha visata! Visake prügi prügikasti või koguge korralik materjal kokku. Ülejääkidest saab valmistada väga huvitavaid asju.

Marleen Uha

Saarepeedi Kooli II klassi õpilane

Kirju nädal Saarepeedi Koolis

Meie koolis toimus 9.–13. veebruarini sõbrapäevale pühendatud stiilinädal. Esmaspäevast reedeni võis majas ringi liikumas näha erinevate stiilide esindajaid.

Esmaspäeva stiilikujundajateks olid nohikud. Meie nohikutel võis näha trakse, prille, patse, ruudulisi särke...

Teispäeval oli gängsta-räpparitele pühendatud päev. Sellel päeval kandsid noored lohvakaid särke ja pükse ning silmapaistvaid ehteid. Kohati tekkis kujukutlus, nagu oleksime kuskil räppari muusikavideos.

Kolmapäeval oli ametipäev. Sellel päeval olid koolis õpilaste asemel hoopis arstid, ehitajad, ärimehed ja -naised, õpetajad, politseinikud, traktoristid ja ka paljud teised ametimehed. Kahjuks ei võtnud kõik õpetajad väljakutset võtta ning olid koolis oma tavalises riietuses ehk nemad olidki õpetajad. See näitab, et meie õpetajad on oma ametile truuad ☺.

Neljapäeval oli koolis heavy metal päev. Selle päevase väljakutse võtsid vaid vähesed vastu. Samuti olid sellel päeval noortel kaelas silmapaistvad ehted ning tumedaid riideid kaunistasid needid. Julgemad olid oma huuled mustaks värvunud ning juuksed väga kohevaks sasinud.

Reede oli kõigi õpilaste lemmikpäev. Sellel päeval sai kooli tulla pidžaamas. Mõnel võis kaenlast leida kaisukaru või isegi teki. Tagasihoidlikumad noored piirdusid hommikumantli kandmisega. Olenemata unisest atmosfäärist oli päev siiski sõbrapäeva eelsele päevale kohaselt tegus. Sõbrapäeva viis koolis läbi 6. klass. Toimus südame otsimise mäng ning võimalus oli osaleda sõbrabingos.

Täidetud bingolehtede vahel loositi välja väikesed auhinnad. Loosiõnn soosis matemaatika õpetajat Örne Averit. Südameid leidis koolimajast kõige enam meeskond, kuhu kuulusid Mia Maks, Brigitta Sadam, Robin Grünbaum ja Arlet Hunt. Kooli sõbralikeks tüdrukuteks valiti Mari-Ann Kütt, Hanna Oja ja Keyssi Varjund ning poisteks Henry Vahtramäe, Jan-Hendrik

Maks ja Geron Vidder. Sõbraliku õpetaja kaisukaru sai õpetaja Aleksander Tamm. Eriauhinna said kõigil veel stiilipäeval osalemise eest Jakob Kütt, Brigitta Oja, Karolin Roostik, Geron Vidder, Birgit Pilve, Keyssi Varjund, Margus Toomsalu.

Mari-Ann Kütt ja Egert Peep

Saarepeedi Kooli IX klassi õpilased

Paistu rahvamajas kõlas kaunis muusika

Jaanuarikuu eelviimasel õhtul ja sõbrapäeval kõlas Paistu rahvamajas kaunis ja kõrgetasemeline muusika.

Jaanuarikuu salongiõhtu külaliseks oli Janika Sillamaa, kes on oma lauluoskuse omandanud Jaak Joala ja Kare Kauksi käe all.

Janika Sillamaa oli esimene Eesti solist Eurovisiooni eelvoorus 1993. aastal ja osales seal Andres Valkoneni lauluga "Muretut meelt ja südametuld". Lõppvõistlusele sel korral siiski ei pääsetud. Janika Sillamaa esimene plaat ilmus 1993. a detsembris.

Janika Sillamaa alustas õpetaja tegevust Kaari Sillamaa Laste Kaunite Kunstide Koolis 1994. aastal. Ta on juhendanud teiste hulgas Tui Hirve, Merlyn Uuskülat ja Getter Jaanit. Ta on kirjutanud muusika rock-ooperile "Faust" ja mitmetele noortemuusikalidele nagu "Lumivalgeke", "Alice imedemaal", "Lumekuninganna" ja teised.

Autor rääkis kohtumisel väga värvikalt ja huvitavalt oma elust ja tööst ning esitas oma loomingut. Janika Sillamaa saab veel enne oma 40. sünnipäeva esimest korda emaks ja rõõmustab oma tulevase lapse üle väga.

Sõbrapäeval olid Paistu rahvamajas külas Vanemuise teatri primadonna Karmen Puis ja Jaan Willem Sibul, keda saatis klaveril Ragne Jõgeva. Kõlasid aegumatud ooperiaariad ja unustamatud muusikalide hitid. Õhtu kandis pealkirja "Ah, ilma naiseta on kurb maailm". Karmen Puis laulab Vanemuises alates 1997. aastast.

Ta on laulnud soolopartiisid paljudes suurvormides nagu Mozarti "Reekviem" ja "Kroonimississa", Beethoveni Missa C-duur, Schuberti Missa Es-duur, Vivaldi "Gloria", Bachi "Markuse passioon", Men-

delssohni "Paulus", Mahleri 4. sümfoonia, Pergolesi "Stabat Mater", samuti Bianca osa Britteni ooperi "Lucretia teotamine" kontsertettekandes ning täitnud paljusid rolle erinevates ooperites.

Jaan Willem Sibul laulab Vanemuises alates alates 1992. aastast.

Ta on osalenud ka paljudes sõnalavas-

tustes, samuti balletilavastuses "Suveöö unenägu" ja täitnud erinevaid rolle paljudes ooperites nagu Rotnõi – Pjotr Tšaikovski "Jevgeni Oneginis", Max Detweiler – Rodgersi / Hammersteini "Helisevas muusikas", Enrico – Donizetti "Lucia di Lammermooris", Belcore – Donizetti "Armujoois", Falstaff – Verdi "Falstaffis", Gianni – Puccini "Gianni Scicchis" jne.

Oli suurepärase õhtu täis imelist muusikat ja äratundmisrõõmu. Külalised rääkisid ka huvitavatest juhtumitest etendustes, kus alati ei lähe kõik nii nagu plaanitud. Aga see ongi teatri ilu ja võlu.

Kontserte toetas Hasartmängumaksu Nõukogu.

Kirja pani ja pildid tegi

Piia Mänd

Paistu rahvamaja juhataja

Paistu rahvamaja kultuurisündmused märts 2015

Aeg	Sündmus
P. 01.03 kella 9.00–20.00	Riigikogu valimised saalis
01.03–31.03	Karksi fotoklubi tööde näitus kaminaruumis
L. 07.03 kell 21.00	Naistepäevapidu, ans Nonstop, madude show
T. 10.03 kell 10.00	Valla kultuuritöötajate koosolek vallamajas
K. 11.03 kella 10.00–17.00	Maakonna kultuuritöötajate koosolek ja koolitus Männiku metsatalus
R. 13.03 kella 9.15–13.00	Paistu kooli näidendite päev rahvamajas
L. 14.03 kell 19.00	Paistu näiteringi etendus LIISU Abja kultuurimajas
T. 17.03 kell 19.00–21.00	Valla mälumäng Ramsi VAK-is
K. 18.03 kella 19.00–21.30	Osavõtt Mulgi mälumängust Karksi kultuurikeskuses
N. 19.03 kell 10.00	Koolitus töösuhetest vallamajas
K. 25.03 kella 13.00–16.00	Eakate klubi Meelespea pealelõuna
R. 27.03 kell 19.00	Paistu näiteringi etendus LIISU Mustla rahvamajas
L. 28.03	Paistu naisansambli osavõtt maakonna vokaalansamblite päevast Kõo rahvamajas

IX Võrtsjärve Talimängud Riidajas

Juba teist aastat toimuvad talimängud ilma lumeta. Selle aasta korraldajad Põdrala vallast olid ette valmistanud võistlused vastavalt ilmastikuoludele.

27. veebruaril kell 10.00 toimus Riidaja kooli esisel väljakul võistluste pidulik avamine. Masti tõmmati Võrtsjärve mängude lipp. Mängude lipu alla asetati Võrtsjärve ümbritsevate valdade lipud- Tarvastu, Põdrala, Kolga-Jaani, Viljandi, Rannu, Rõngu ja Puka.

Pool tundi hiljem anti start jooksjatele. 1,2 kilomeetrilisele distantsile startisid esimesena 1998–1999 sündinud noormehed ja niud. Noormeestest saavutas esikoha meie valla esindaja Kris-Gregor Edo, Angel Maksimov saavutas 4. koha ja Mic Paja 7. koha. Tütarlastest saavutas meie valla esindaja Hanna Oja

3. koha. Nooremas vanuserühmas saavutas esikoha Janar Roosmann, 5. koht Andreas Hantson, 12. koht Lauri Luptov, 16. koht Kaspar Lind, 22. koht Reigo Veske. Noorematest tüdrukutest finišeris esimesena Johanna Mötsar, 7. koht Anette Hantson, 9. koht Emilia Palgi, 13. koht Hedly Küper. Võistkondlikult saavutas Viljandi valla jooksjad esikoha.

Jooksjatega samal ajal alustasid saaliadest lauatenis ja korvpall. Lauatennise võistkond, koosseisus Karlis Jänes ja Elisabeth Merendi, saavutasid esikoha. Korvpallimeeskond, koosseisus Raigo Kalev Martin Karv, Kaur Lepa, Kristo Väli, saavutas kolmanda koha.

Ühes jätkasid tegevust tõukeratta teatevõistkonnad. Meie valla võistkond: Marcus Möttus, Geron Vidder, Andreas Hantson Jane Roosimägi, Lisett Sarap

ja Erik Maksimov saavutasid esikoha.

Kombineeritud teatevõistlus lõppes meie võistkonnale kolmanda kohaga. Võistkonda kuulusid Kelly Maksimova, Hanna-Kristin Kuusik, Jane Roosimägi, Jaanika Roosimägi, Kaspar Lind.

Mängud lõpetasid mälumängurid. Meie valla võistkond koosseisus: Markus Vaher, Johanna Uuemäe, Virge Järs, Kristjan Kändler, Tõnis Altsaar lõpetasid päeva seitsmenda kohaga.

Mängude pidulikult lõpetamisel oli meie laste medalite ja karikate saak tõeliselt suur.

Täna kõiki osalejaid. Võrtsjärve suvemängud toimuvad sellel aastal meie vallas Kalmetu Põhikooli ja Tänassilma Rahvamaja territooriumil. Ootame paljusid osalejaid ja samuti pealtvaatajaid.

Anne Freimuth

Vastlaliug Saarepeedil

17. veebruaril tähistasime Saarepeedil vastlapäeva. Ilma-
taat oli ilusa ilmaga armu-
line, nii päikest kui taganttuult jätkus
liulaskjatele küllaga. Vastlaliisi oli kogu-
nenud omajagu ja lusti jätkus nii suurtele
kui väikestele. “Kuldne Käbi” naistele ja
“Kuldne Känd” meestele.

Aga kõige peamine, mille nimel kok-
ku tuldi, olid reesõidu võistlused “Kuldne
Käbi” naistele ja “Kuldne Känd” meestele.
See on vana traditsioon, mis on vahepeal
unustusse hõlma vajunud, kuid varjusur-
mast jälle tõusnud ja mis ootab oma uut
hingamist.

See aastaarv, mis Kuldsele Kännule
graveeritud 1960, räägib võistluste algus-
aegadest. Algselt olidki need maakond-
likud, sel ajal rajoonide suurvõistlused,
kus parimatel aegadel kuni 900 osalejat.

Kui järgmisel aastal ikka lund jagub,
ootame kõiki ülevallalisele vastlapäevale,
kus külad, allasutused ja teised organi-
satsioonid saaksid oma meeskonnad välja
panna. Kindlasti toimub see nädalavahe-
tusel, kus peredel võimalik osa saada to-
redast päevast.

Nüüd parimad. Reesõit meestele “Kul-
dne Känd” võitjad: võistkond JOTT (Jar-
mo Randpere, Janek Väli, Juhan Änilane,
Kevin-Kristjan Koppel).

Reesõit naistele “Kuldne Käbi” võit-

jad: võistkond VÄLE PÕDER (Zina
Kagovere, Maria Zurkina, Katrin Ülesoo,
Annika Mätas, Kersti Skovgaard).

Pikem liug tuubiga: parim tüdruk Airi-
ka Tahker, parim poiss Robin Grünbaum,
parim naine Tiia Randpere, parim mees
Renee Õne.

Täpsuvõistluse parimad: Robin Grün-
baum, Kaja Kolla, Paul Kolla.

Kinniseotud jalgadega paarisjalgpalli
parimad: Anneli Lilienthal ja Janek Väli,
Simo Tahker ja Tauno Toomsalu, Jarmo
Randpere ja Kaisa-Liisa Väli.

Vaheldust päeva tõi hobusega reesõit,
mis lastele kui suurtele löbu pakkus. Tä-
nud Ly Animäele, kes pea igal aastal meid
hobusõiduga rõõmustanud.

Kui juba kaks tundi õues oldud, hakkas
tuul nina näpistama ja külm kontidesse
pugema, ootas rahvamajas kõiki osalejaid
kuum hernesupp ja vastlakuklid.

Tänu kõigile osalejatele kordaläinud
päeva eest!

Ille Mirka

Saarepeedi rahvamaja juhataja

Vardja küla Vastlatrall ja Talvepidu

21. veebruaril algas kell 11
Vardja küla Kiigemäel vast-
latrall, kus oli osavõtjaid
igas vanuses. Olenemata sellest, et maad
ei katnud paks lumevaip, kus oleks saa-
nud vastlaliugu lasta, said kõik osavõtjad
proovida lumevaesest mäest liugu lasta,
vägikaigast vedada, külakiigel kiikuda,
hernesuppi süüa ning muidugi vastla-
kuklit maiustada. Pärast vastlatralli said
kõik trallitajad kodus pisut kosuda, et end
õhtuseks Talvepeoks, mis toimus Vardja
külas Kukeoja Puhkemajas, valmis seada.

Vastlatrallijärgse Talvepeo alguses kü-
lastas meid vallavanem Ene Saar, kes rää-
kis meile lühidalt Viljandi valla tulevikust,
arengust ja vastas vardjalaste küsimustele.
Talvepeol esines Anne-Ly Ütsik oma bän-
diga, toimus oksjon, kus iga Vardja küla
elanik sai oma talu toodangu oksjonile an-
netada, ning oksjoni viisid läbi Vardja küla
noored. Lisaks sellele toimus õnneloo, mil-
le viisid läbi aktiivsed Vardja küla lapsed.
Talvepeo naelaks oli kõigi 47 pileti soetanu
vahel välja loositud VIP-pakett Vardja küla
jaanipäevale, mis toimub 20. juunil Vardja
küla Kiigemäel. Fortuunaks oli seekordsel
loosimisel peo kõige noorem küllaline.

Liis Lääts

MTÜ Vardja Külaselts

Vastlatrallil liu laskmise asemel võtsid lapsed mõõtu vägikaikaveos.

Loometantsupäev Kaarli rahvamajas

Veebruari kuu viimisel päeval said kokku Viljandimaa loometantsijad Kaarli rahvamajas. Seekord oli osavõtjaid Tartu maakonnast, Valga maakonnast ja Pärnust, kokku kollektiive kümme! On ju tore, kui huvilisi tuleb mujalt juurde, see rikastab oma maakonna tantsijate taset ja tore on ka teisi vaadata! Viljandi vallast olid esindatud

Udusõlg Saarepeedilt ja Rõõmutsõõr Uusnast.

Kes on käinud vaatamas tantsurühmade kavasid, on alati saanud heade emotsioonide osaliseks. Kõiki kollektiive oli väga tore näha ja mis peamine, tantsijad naudivad seda mida teevad.

Kuigi enamuse rühmi koosnes ainult naistest, siis Palupera Muhedatel oli ka

üks mees kollektiivi tantsima pandud. Noorte segarühm RU-LE-ME üllatas uue tulijana, väga tublid! Tundub, et loometants Viljandimaal on uue hoo sisse saanud, kui uusi tegijaid juurde tuleb.

Veelkord tänud korraldajatele ja vastuvõtjatele Kaarlis! Aitäh!

Ille Mirka
Udusõlg tantsija

Memme-taadi peo õppepäev Saarepeedil

Pühapäeval 1. märtsil said Saarepeedi rahvamajas kokku maakonna tantsijad, lauljad ja pillimehed, kokku ligi 300 inimest. Sellise inimeste arvu vastuvõtmine tundus ka Saarepeedi suurele saalile paljuvõitu, kuid häid lambaid mahub ikka palju kokku. Toimus mentorkoolitus maakonna memme-taadi peo jaoks. Suur maakonna memme-taadi pidu toimub 17. mail Saarepeedi laululaval ja sama kavaga minnakse Lõuna-Eesti memme-taadi peole 7. juunil Valka.

Koolitajateks-mentoriteks olid Anneli Arraste – tantsijad, Riina Mankin – lauljad ja Mait Reimann – pillimehed.

Et väsimus ja tüdimus peale ei tuleks, pakkusime vahepausi ajal kohvi, teed ja kringlit.

Kollektiive kohal 30, kõige rohkem oligi tantsijaid, kes olid väga tublid ega kõik ei pidanudki välja tulema, see oli õppepäev. Tantsijad pidid pillimeeste pilli järgi tantsima, see nõudis eelnevat kokkuharjutamist.

Lauljad harjutasid omaette ja andsid pärast kontserdi tantsijatele ja pillimeestele! Väga tõine ja konstruktiivne nädalavahetus!

Minu tänud koolitajatele, abilistele ja muidugi kõigile kollektiividele, olite väga tublid! Kohtumiseni 17. mail Saarepeedi laululaval.

Ille Mirka
Saarepeedi rahvamaja juhataja

Memme-taadi õppepäev Saarepeedil.

Memme-taadi õppepäeval tantsijad saalis.

Veebruarikuine projektinädal Viiratsi Koolis

Iga-aastane meie kooli projektinädal lõppes sellega, et kokkuvõtteid tehes soovisid õpilased igal trimestril ühte taolist nädalat.

Kui osa linnakoole peab vaheajaga, siis Viiratsis pakume õpilastele huvitavaid tegevusi, millel igal aastal ka üldnimetus. Nii oli tänava nimeks MÄNG. Projektina koostab ja iga klassijuhataja paneb päevade kaupa kirja tegevused, eesmärgid ja tulemuse. Nii toimus sõbrapäeva tähistamine kogu koolil uisuhallis, klassiti peeti vastlapäeva, lisaks mängude õppimised, ühislugemised ja arutelud, filmivaatamised ja teatrikülastused, ning üks terve päev aktiivõppena erinevates õpitubades. Lõpuks ilus ja meeleolukas kodumaa sünnipäeva tähistamine – üheskoos külalistega.

Kuigi projektinädala ettevalmistus on üsna aeganõudev, olid ka õpetajad ise väga rahul ning kõik kiitsid õpilasi, kolleege, abilisid lapsevanemaid ja eeskätt head ideed, mis annab koolirõõmu juurde.

Külli Saat

Viiratsi Kooli direktor

Puutöökeskuses tirtsu (rütimpilli) ja pliatsitopsi meisterdamine.

Lapsevanem Rita Türk pannkoogikeskuses.

Õpilased said maavanema auruha vaadata ja koos ka pilti teha.

ÖÖPÄEVARINGNE HÄDAABINUMBER 112

Alates käesoleva aasta veebruarikuust saab politseid kutsuda hädaabinumbrilt 112. See tähendab, et politseil, päästel ja kiirabil on nüüdsest ühine hädaabinumber ja kiireks abi saamiseks on vaja edaspidi meeles pidada vaid üks number. Politsei senine hädaabinumber ei jää tummaks, vaid suunatakse automaatselt edasi Häirekeskusse.

Hädaabinumber 112 (ööpäevaringne)

Hädaabinumbrile 112 helistage ainult siis, kui vajate politseilt kiiret abi ja tahate teatada korrarikkumistest,

kuriteost või liiklusõnnetusest.

Hädaabinumbrile helistades:

- teatage võimalikult kiiresti ja selgelt, mis on juhtunud, kus see juhtus ning kes helistab;
- jääge rahulikuks ja vastake esitatud lisaküsimustele;
- jätke meelde ja andke operaatorile edasi sündmusega seotud isikute (mees/naine, eeldatav vanus, kasv, riietuse kirjeldus), sõidukite (rg-number, mark, värvus) ja muude asjaolude võimalikult täpne kirjeldus;
- ärge lõpetage kõnet enne, kui operaator annab selleks loa.

Selgitage lastele, milal ja kuidas tuleb ja tohib helistada numbrile 112.

Hädaabinumber 112 valitakse ühtemoodi nii mobiil- kui ka tavaliselt telefonilt ja sellele helistamine on tasuta.

NB! Kõik hädaabinumbrile saabunud kõned salvestatakse.

Politsei- ja Piirivalveameti (PPA) infotelefon 612 3000.

Antud numbril helistades saab kodanik teha kõikvõimalikke infopäringuid. PPA infotelefon 612 3000 töötab seitse päeva nädalas, kella 8–19.

Allikas: Politsei- ja Piirivalveamet

Veebruar on üks toredatest ja teguderohketest kuudest aastas

Hiina kalendri järgi hakkas veebruaris sinise lamba aasta ja meie lasteringis meisterdas iga laps omale selleks puhuks torelda lamba. Kuna see tuli väga vahva, otsustasime ka külamaja seinale ühiselt suure lamba meisterdada.

Juba oli ukse ees sõbrapäev ja vastlapäev, mis olid sellel aastal väga ligistikku. Korraldasimegi 8. veebruaril ühe toreda perepäeva, kus mõlemad päevad tähistatud said.

Juba mitmes aasta ei ole vastlaliu laskmiseks piisavalt lund ja tuleb mõelda varuvariantidele, kuidas kõige tähtsam vastlakomme läbi viia. Seekord tuli meile appi Aare Grünberg, kes oma tehnikaga vedas meile kokku ühe suure toreda lumemäe kokkulükatud lumest. Suured tänud Aarele. Meil jäi ainult mäele sobiv kuju anda ja loota, et meie liumägi mõned päevad koos seisaks, sest õues olid kogu aeg plusskraadid. Õnneks on liumägi veel praegugi mingil moel olemas. Pühapäeva lõunaks kogunesid pered meie toredale liumäele ja kõik huvilised said liugu lasta, alates mudilastest, lõpetades vanaemade-vanaisadega. Sai me välja selgitada ka pikima liu, selle võitis üks tore isa oma pojaga. Korraldasime ka lumekandmise teatevõistluse, sest lund niipalju veel jätkus. Toas ootasid perepäevalisi vahvad töötoad, kus vanemad koos lastega said valmistada helkureid ja kaarte. Aitäh Marika Riitmurule, kes tuli meile appi ühte töötuba läbi viima. Ise tulime Ilmega juba hommikul vara külamajja, et tublidele osavõtjatele üks õige vastlasupp keeta ja kombekohased vastlakuklid valmistada. Pool päeva aktiivset tegutsemist oli perepäevaliste kõhud tühjaks teinud ja istusimegi koos ühiselt pika laua taha.

11. veebruaril võõrustasime oma valla mälumängureid, keda oli juba 10 võistkonda. Katsime külaliste kohvilaua oma küpsetatud koogi ja juustuküpsistega. Külamaja lauluansambel tervitas kohalolijaid kolme toreda lauluga.

20. veebruaril tähistasime EV 97. aastapäeva. Meie nobedate näppudega maja töötajad valmistasid terve hommikupooliku selleks puhuks mitut sorti suupisteid, et õhtuks külalistele ja meie toredale külamaja kogukonnale ilus vastuvõtulaud katta. Seekord esinesid kontserdil külamaja lauluansambel ja naisrahvatantsurühm Rõõmusõõr ning külalisesinejad Tänassilma ja Paistu rahvamajast Eve Alli juhendamisel. Aitäh kõikidele esinejatele, oli väga ilus kontsert. Õhtu lõpetasime koos ühises kohvilauas. 23. veebruaril oli kõigil huvilistel võimalus osaleda meie valla ja Viljandi linna ühisel kontserdil Ugalas.

28. veebruaril võttis meie naisrahvatantsurühm osa loometantsupäevast Kaarli rahvamajas. Selleks olime selgeks

õppinud vene ja india tantsu. Ka esine misriided tuli vastavalt tantsustiilile valmistada. Selle tarbeks vuras õmblusmasin külamajas igal vabal minutil. Oli hästi korraldatud õhtu ja tore koosviibimine oma tantsutruppiga väljaspool külamaja. Kokku oli meid 10 tantsutruppi ja väga vahva oli teiste esinemisi jälgida ning

omale huvitavaid mõtteid koju kaasa tuua.

Meie tore külamaja kogukond toimetab aga ringides ikka järjepanu edasi, et uuteks esinemisteks jälle tore kava kokku saada.

Ulve Kannimäe
Uusna külamaja juhataja

Päev täis luuletusi

Tähistamaks saabuvat emakeelenädalat toimus Holstre koolis luuletuste lugemise võistlus. Kuna ees oli ootamas Ellen Niidu loominguga lugemine Viljandi raamatukogus, otsustati ka meil õppida selgeks just selle autori luuleread. Võistlus toimus kahes vanuserühmas. Osalejaid oli arvukalt. Nooremas vanuserühmas astusid luuletustega võistlustulle 14 õpilast. 1. koha saavutas Henri Kivistik, 2. koha sai Kermo Kessa, 3.–4. kohta jagasid Juliana Becker ja Mirtel Lensin. Vanemas vanuserühmas osales 16 õpilast. 1. koha sai Mirabell Veli, 2. koha Kätlin Reidla ja 3. koha saavutas Melany Lensin.

Eve All
huvijuht

Paistu lasteaed kutsus külla vanavanemad!

Paistu lasteaiaas valmistati 19. veebruari õhtuks ette väike kohvilaud, kuhu oodati külla meie laste vanavanemaid, et ühiselt vastu võtta Hiina kalendri järgi algav lamba- ja kitseaasta.

Laste poolt esitati lamba- ning kitsetemalisi luuletusi ja laule. Meie toredad õpetajad esitasid Ott Leplandi laulu "Lambarock" järgi üllatustantsu, mis tekitas palju elevust. Hiljem said vanavanemad koos oma lapsega meisterdada lam-

mast ning ühtlasi tutvuda ka lapselapse rühmaruumidega.

Ingrid Martin

Päikeseratta rühma õpetaja

Eesti sünnipäev Holstre Koolis

Meie kool tähistas vabariigi aastapäeva 25. veebruaril kontsertaktusega.

Eeskavasse olid põimitud luuletused, laulud ja pillimäng. Kõik etteasted rääkisid kodust ja isamaast. Esinesid lasteaia lapsed, tütarlaste ansambel "Hol-lal-laa", noorte lauluansambel, algklasside tublid luuletuste lugejad ja folklooriringi lapsed. Üllatusetteaste tegi kontserdil õpetaja Katri, kes luges meie enda tehtud luuletuse. Esinema olid kutsutud ka külalised Pais-tust ja Tänašillmast.

Eesti vabaduse eest hukkunute mälestuseks süüdati küünal, et see hiljem koos lillekorviga viia meie koolis asuva mälestustahvli juurde. Kontsert-aktus lõppes ühise laulumänguga "Mu isamaa armas".

Aitäh tublidele õpilastele ja õpetajatele meeoluka eeskava eest!

Palju õnne, armas Eesti!

Eve All, huvijuht

Vana-Võidu lasteaed tegutseb

Kevad ei ole ainult väsimuse aeg, vaid ka uute tegemiste ja uute kogemuste aeg. Tartu rahu aastapäeva puhul tulid Vana-Võitu kaitseliitlased, kelle tegemisi oli võimalus ka Vana-Võidu lasteaia lastel jälgida. Tegemist oli toredate üritustega, kus oli mõeldud tegevusi nii täiskasvanutele kui ka lastele. Võimalik oli nii kummikuheidet proovida, kiiver peas ja seljakott seljas takistusriba läbida ning sõita bangwageniga – roomikautoga, mis oli võimeline sõitma igasugusel maastikul ja milles sõites tekkis vahepeal tunne, nagu käiks sõit ameerika mägedel. Poistel läksid silmad särama võimaluse peale relvi uurida ja sõdurivarustust selga proovida. Nii suurtele kui väikestele meeldis väga väljaõpetatud politseikoera oskuste demonstratsiooni jälgida.

Vastlapäeva liulaskmised sel aastal õnneks ära ei jäänud, lund oli just nii palju, et võimalik vastlaliugu lasta. Rõõmsas kelgutamistuhinas ei häirinud kedagi õhukese lumekatte seest väljaturritavad rohukõrred. Vastlaliu lõpetuseks põletati vana kombe kohaselt lõkkes ära kott, mille sisuks pahandused, tülid ja praht, et need ei leiaks tagasiteed meie majja.

Teadlaste ja leiutajate nädala puhul sõitsid vanema rühma lapsed Olustvere tähetorni ekskursioonile. Tore oli, et igaüks sai osaleda füüsikakatsetes, mis olid nii põnevad, kui ka vahel päris naljakad. Ekskursioon lõppes teadmise, et teadus võib vägagi põnev olla.

Eesti Vabariigi aastapäeva eel oli lastel põhjust selga panna pidulikud riided, kuna neil seisis ees esinemine Viljandi Kutseõppekeskuses. Täname omalt poolt kutseõppekeskuse töötajaid, kes võimaldasid meie lastele transporti esinemise- paika ja tagasi nii, et lapsed ei pidanud talvise libeduse pärast muretsema.

Tüdrukute- ja poistenädala puhul ei olnud meie majas mitte tavalised lapsed ja õpetajad, vaid tegutsesid hoopis mereröövlid ja printsessid. Nädal oli meeleolukas. Huvitavaid teadmisi ja põnevat tegevust jätkus kõigile. Rõõmus nädal ja toredad ettevõtmised tundusid viivat lastelt kevadväsimuse sootuks.

Helja Abermann
lasteaiaõpetaja

Viljandi valla noor moelooja

20. veebruaril kogunesid Heimtali spordihoones Viljandi valla moehuvilised noored, võistlustules oli 9 kollektsooni. Publikule esines üle seitsmekümne noore. Viljandi maakondlik Noor Moelooja on alguse saanud aastal 2006. Sellest on saanud traditsioon, mis ei ole katkenud tänaseni. Teist aastat järjest toimub eelvooruna Viljandi valla Noor Moelooja, mis eelmisel aastal leidis aset Paistu Rahvamajas. Kuna sündmus sai positiivset tagasisidet nii noorte kui juhendajate seas, siis rändas korraldamiskord Heimtali Põhikooli. Kahjuks oli sellel aastal valla koolide osavõtt oodatust kasinam, kuid sellest hoolimata särasid Kalmetu ja Heimtali üheksa kollektsooni. Noored võistlesid kahes vanuseastmes (3.–6. kl, 7.–9. kl), igas vanusegrupis selgitati välja ka parim modell. Kollektsoone hindas viieliikmeline žürii, kuhu kuulusid Viljandi vallavanem Ene Saar, Sakala fotograaf Elmo Riig, Face Moe- ja Tantsukooli õpetaja Maarja Kukumägi, Ramsi Noortetoa noorsootöötaja Mairi Näripä ja Viljandimaa Noorte Moelooja algataja Eneli Pöder. Kollektsoonide puhul hinnati idee originaalsust, kollektsooni ühtsust ja show terviklikkust.

Nooremas vanusegrupis saavutas I koha Heimtali Põhikooli 3. klassi ühistööna valminud kollektsoon “Lamba-aasta mood”, mis oli inspireeritud lammastest ja lamba-aastast. Eripreemia silmapaistva modellitöö eest pälvis Anita Eliis Mutle. II koha saavutas Kalmetu Põhikooli 6. klassi kollektsoon “Eesti rahva pidu” ja III koha Kalmetu Põhikooli 2. klassi kollektsoon “Lill ja lips”. Parima modelli tiitli võitis Kalmetu Põhikooli noormees Nathan

Viljandi Valla Noorel Moeloojal õhtujuht Erko Sild esitamas avalaulu “Kui kõnnib mannekeen”. Juhendaja Ene Uuland.
Foto ANETT SUITS

Dane Joakit. Teises vanuseastmes saavutas I koha Heimtali Põhikooli 7. klassi kollektsoon “Le seul dans le monde”, mille juhtmõte oli – me kõik oleme erilised. II koha saavutas Kalmetu Põhikooli kollektsoon “Looduslaps” ja III kohale tuli Kalmetu Põhikooli kollektsoon “Valgus ja pimedus”. Parima modelli tiitli pälvis Heimtali Põhikooli 7. klassi neiu Karolina Niinelo. Lisaks moeloomingule üllatasid Kalmetu noored publikut lõbusate “playback” etteastetega. Kaugemad külalised olid tulnud Tarvastu Gümnaasiumist kollektsooniga “Nööbid”, kollektsooni autor Stella Seidla. Face Moe- ja Tantsukooli neidud tõid publikuni 60ndate stiilis tantsukava – tänapäeva “femme fatale”de hoiaku ning näitasid julgust eristuda ning olla täiesti omamoodi. Vil-

jandi valla Noort Moeloojat külastas ülesaja inimene.

Kiitusõnad kõigile juhendajatele – Sirje Pöder, Küllike Raudkivi, Leili Viinapuu, Anne-Marii Nurs. Suured tänud abilistele ja meeskonnale – Eneli Pöder, Sigrid Koorep, Tarmo Pajumägi, Toomas All, Tiia Parik, Ene Uuland. Täname Heimtali Põhikooli õpilasmeeskonda, õhtujuhti Erko Silda ja karikate meistrit Tarvo Prinzmanni. Sündmust korraldas Heimtali Põhikool. Suured tänud Viljandi vallale toetuse eest! Viljandi Valla Noore Moelooja “teatepulk” on edasi antud Kalmetu Põhikoolile. Fotoalbum: www.sakala.ajaleht.ee/3099319/galerii-selgitati-valja-viljandi-valla-parimad-moeloojad

Anett Suits

Heimtali Põhikooli huvijuht

Heimtali põhikooli 3. klassi õpilased külas Vana-Võidus

11. veebruaril kasutasime ära õppealajuhataja poolt pakutud ideed külastada tutvumiseks kutseõppekeskuse uut õppehoonet. Kuna juba 3. klassis tutvutakse elektriga, selle saamise ja kasutamise võimalustega, siis lootsime näha midagi huvitavat ja teistsugust. Meil ei tulnud pettuda.

Uues õppehoones võttis meid vastu Karmen Selter. Lapsed uudistasid huviga avarat ja kaasaegset koolimaja. Tegevus toimus elektrilaboris, kus meile näidati elektrimootoreid, õpetati tegema vooluringi ja saime näha ka õpilaste ehitatud nutikaid autosid. Õpetaja Ruudi Silmann selgitas kõike eakohaselt ja oskas vastata igale laste poolt esitatud küsimusele.

Külastus lõppes ringkäiguga mööda maja. Tore oli see, et nägime palju oma kooli vilistlasi, kes nüüd selles koolis eriala omandavad. Oli palju uudistamist ja imestamist. Kindlasti soovitame ka teistel põhikooliõpilastel tutvuda VIKKis õppimise võimalustega või lihtsalt minna seda toredat kooli vaatama.

Küllike Raudkivi
klassiõpetaja

Kodutütarde ja noorte kotkaste pidulikust koondusest Heimtalis

Eesti Vabariigi 97. aastapäeva auks korraldatud aktus meie koolis oli eriline. Seekord toodi saali Eesti riigilipp ja süüdati küünlad kodutütarde ja noorkotkaste organisatsiooni rituaali kohaselt. Meie ees oli üles rivistunud ühtses vormis 16 õpilast – tulevased kodutütred ja noorkotkad. Loen arhiividokumente ja rõõmustan kooli ajaloo sündmuste kordumise-analoogia üle. Traditsioon jätkub. 80 aastat tagasi, 12. mail 1935. aastal Heimtali kooli pidulikul emadepäeva aktusel vannutati (andsid töotuse) 16 kodutütart ja 21 noorkotkast. Nende noorte isamaaline tegevus katkes 1940. aastal Eesti Vabariigi okupeerimisega. Alates 2009. aastast on meie kooli 24 kodutütart Sakala maleva kodutütarde noortejuhi Tiina Türki juhendamisel osa võtnud “Pöial-Liisi” rühma programmi tegevusest. Selle aasta 23. veebruaril lisandus kümnele kodutütarele “Pöial-Liisi” rühma viis uut liiget ja alustas tegevust uus noorkotkaste rühm – “Heimtali kotkad”, kuhu kuulub 11 poissi.

Poisid olid enne organisatsiooni astumist osa võtnud noorkotkaste üritustest. Nad kogesid huvitavates laagrites arendavaid tegevusi, võimalust sisustada oma vaba aega põnevalt. Neis organisatsioonides õpitakse praktilisi oskusi igapäevaelus toimetulekuks, oskust hinnata korra ja

Heimtali Põhikooli Kodutütred ja Noored Kotkad ning auväärsed külalised.

distipliini väärtust, arendada sportlikke võimeid. See on hariv ja arendav tegevus Eesti isamaa, meie parema homse heaks.

Noored Kotkad töötasid ausõnaga, et nad jäävad ustavaks noorkotka seadustele ja talitavad alati nende järgi. Reipalt kõlas Kodutütarde ja Noorte Kotkaste esituses meie esivanemate populaarne laul “Jää vabaks Eesti meri”, õpetaja Eda Antoni juhendamisel.

Noorkotkaid ja kodutütred tervitasid Viljandi vallavanem Ene Saar, kooli direktor Eero Metsvahi, Sakala maleva instruktorid Henri Paavo ja Tiina Ott.

Soojad tänusõnad ja lillekimbud ulatasi Tiina Türgile, kes töötab pühendunult ja on innustanud noori vaba aega täitma isamaalise tegevusega.

Imbi-Sirje Torm

Heimtali mõisa uurija õpetaja

Veebruari sündmused Heimtali Põhikoolis

Veebruarikuu oli Heimtali Põhikoolis põnev ja sündmusterohke, pakkudes õpilastele loomingulisi ja sportlikke väljakutseid. 12. veebruaril tähistasime üheskoos sõbrapäeva, eelnevalt kuulutasime välja fotokonkursid “Sõbralik klassipilt” ja “Sõbra-selfie”. Klassipilte ja sõbrapilte hinnati kooli facebooki lehel, kõige populaarsem oli 9. klassi foto ja lemmik sõbrapilt kuulus 9. klassi õpilastele Mari-Liis Sepale ja Kristina Tiidule. Õpilasesindus viis koolis läbi küsitluse, et selgitada välja kooli kõige sõbralikumad. Õpilaste hinnangul on kooli kõige sõbralikumad õpilased III kooliastmes Erko Sild ja Karolina Niinelo, II kooliastmes Liset Kasepuu ja Karl Kask, I kooliastmes Sten Sarv ja Kertu Tooming. Õpilased hindasid kõige sõbralikumaks algklassideõpetajaks Pille Toodo, aineõpetajaks Ly Ani ja sõbralikumaks koolitöötajaks huvijuhi Anett Suitsu. Vastlapäeval, 17. veebruaril, toimus klassidevaheline vastlapäevateemaline veebiviktoriin “Vastlakahoot”, mis andis õpilastele hea võimaluse proovile panna oma nobedaid näppe nuhvlit kasutades. Võistluse võitsid nooremas vanusegrupis 3. klass ja vanemas 9. klass. Vastlameeleolu lisas klassidevaheline kelgu kaunistamise võistlus, hinnati kelgu välimust

Heimtali Põhikoolis on vastlapäeval traditsiooniks saanud kelgu kaunistamine, fotol 3. klassi tüdrukute võidukell.

Foto ANETT SUITS

ja vastupidavust kelgumäel. Võistluse võitsid 3. ja 6. klassi kelgud, mis olid põhjalikult kaunistatud, täites ka liulaskmise funktsiooni. Raudna ürgoru jalamil nautisid lapsed kelgurõõme ja lõkkeplat-

sil küpsetatud leiba. Heimtali Põhikooli tegemistest loe täpsemalt: heimtali.vil.ee, heimtali.blogspot.com.

Anett Suits

Heimtali Põhikooli huvijuht

Pesuproff

- vaipade ja pehme mööbli sügavpuhastus
- nahkmööbli puhastus ja kreemimine
- auto salongi ja istmete pesu, nahahooldus
- auto vahatamine ja poleerimine
- traktorite ja kombainide salongi puhastus

Transport Viljandi piiris TASUTA!
Vajadusel teostame töid teie kodus!

Tel 5650 6121
www.pesuproff.com

AugustESTFIN OÜ
www.augustbio.ee

REEVEE BIOPUHAUSTUSSEADMED

- Müük, paigaldus, hooldus

tel 55 511 020

See kupong annab 5% allahindlust
Tallinnas messil "Eesti ehitab" 8.-11.04.2015

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha.

Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.

Tel: 56 111 900

TULISÜDA OÜ

Pottsepatööd kutsetunnistusega tegijalt

Garantii tehtud tööle

Ahjud, pliidid, soemüürid, kaminad, korstnad, välikaminad jne

Tel 5664 8760, meil: tulisyda@gmail.com

Abja Spordi- ja Tervisekeskus

Tule ujuma ja veest rõõmu tundma!

SUUR BASSEIN LÕOGASTAV MULLIPINK
VÄIKE BASSEIN LEILISAUN AURUSAUN
MASSAAŽIJOAD

AVATUD
E-R 13.00-22.00
L-P 11.00-22.00

INFO: 436 4101
sport.abja.ee

Viljandi vallamajas on 4.-31. märtsini avatud norra fotograafi Anne Helene Gjeltadi fotonäitus "Suur süda ja tugevad käed". Fotonäitusel "Suur süda, tugevad käed" väljasolevatel töödel on fotograaf jäädvustanud Kihnu ja Manija saare eakaid naisi.

Puurvesi
PUURKAEVUD

Tel: 5569 4310
Taavi Hanson
info@puurvesi.ee
www.puurvesi.ee

Puurkaevude ja maasoojus puuraukude projekteerimine, puurimine, remont ja likvideerimine.

Vee- ja kanalisatsioonitorustiku rajamine, reovee mahutite, septikute ning süvaveepumpade müük ja paigaldus.

Mälestades SIIM SILLAMAAD

3. 03. 1954 – 4. 03. 2015

Raske haigus viis ootamatult meie keskelt tuntud viljandimaalase, tubli ettevõtja, hea pereisa ja kauaaegse omavalitsusjuhi Siim Sillamaa.

Siim Sillamaa sündis Läänemaal Ridalas. Tema õpetajast ja koolijuhist ema andis talle eluteele kaasa hea kasvatus ja väärtused. Peale Luua Metsakooli ja tolleaegse Eesti Põllumajanduse Akadeemia metsanduse eriala lõpetamist viis tee teda esialgu Velisele Raplamaale ja peatselt Viljandi Metsamajandi direktoriks.

Oma olemuselt oligi Siim Sillamaa metsamees ning taasiseseisvunud Eesti vabariigis teostas ta ennast täiel rinnal selles valdkonnas erategevõtluses.

Siim Sillamaa kuulus ASi Roger Puit juhina töötades Eesti edukamate ettevõtjate hulka.

Viljandimaa üks populaarsemaid majutusasutusi on Männiku Metsatalu, mille on Siim üles ehitanud koos abikaasa Enega, oma pere ja kaksikvenna Jaagu perega.

Viimaste aastate väljakutseks oli Loodi mõisa taastamine ja soov arendada Loodis välja traditsioonilise ehituse ja puutöönduse õppe- ja külastuskeskus, traditsioonilise puitehituse Meka ja looduskeskus. Siim Sillamaa propageeris loodussäästlikku mõtteviisi ja keskkonahoidlikku eluviisi.

1997. aastast oli Siim Sillamaa Paistu vallavolikogu liige. Volikogu esimehena juhtis Siim Paistu valda 1999. aastast kuni valdade ühinemiseni 2013. aastal.

Siim Sillamaa oli järjekindel ja asjalik inimene, kes liikus sihikindlalt oma eesmärkide poole. Ta oli tasakaalukas ja tema sõnadel oli alati jõud. Siim Sillamaa oli toetajaks paljudele ettevõtmistele ja eeskujuks paljudele inimestele.

Sügav kaastunne kõigile pereliikmetele, sõpradele, töökaaslastele ja teistele lähedastele.

Jääme Siim Sillamaad mäletama kui tublit ettevõtjat, Viljandimaast ja maaelust hoolivat inimest, pärimuskultuuri toetajat, juhti ja mõttekaaslast. Viljandimaa on kindlasti palju parem ja rikkam koht tänu temale.

**Viljandi Vallavolikogu
Viljandi Vallavalitsus**

TEATED • TEATED • TEATED • TEATED • TEATED

Raamat "Viiratsi vald ajaloo tuultes"

Veel on võimalik soetada endale raamat "Viiratsi vald ajaloo tuultes". Hind 20 eurot. Kontakt: Kai Toss, telefon 435 0110

Teade uutele ajalehe tellijatele

Ajalehte "Üheskoos" saab tellida endale koju, helistades telefonil 435 0112 või kirjutades meilile edith.pruuli@viljandivald.ee

Ajaleht ilmub 11 korda aastas (v.a juulikuu) ning on tellijatele tasuta. Vallavalitsus õnnitleb vallakodanikke sünnipäevadel (60, 65, 70, 75, 80, 85 ja alates 90. eluaastast igal aastal) ajalehe kaudu. Kui te ei soovi oma nime avaldamist ajalehes, siis palun sellest vallamajja teada anda ülaltoodud telefoninumbri või meiliga.

Edith Pruuli

AS OSKAR LT, asukoht Saarepeedi, otsib oma meeskonda lihatooteid suitsutajatermilit töötlejat. Töö on vahetustega. Tublile töötajale vääriline töötasu.

Info: Merike Mägi, mob 5565 3449, meil merike@oskar.ee

Saarepeedi rahvamajas

19. aprillil kell 12.00 Tartu Üliõpilasseltsi koori kontsert. Tasuta!

Ramsi Vaba Aja Keskuses

11. aprillil kell 19.00 huumoriõhtu "Nalja nabani!" Külaliseks Raimo Aas. Tantsuks ansambel Hero.

Pilet eelmüügist 6 eurot, samal päeval 8 eurot.

Info ja laudade ettetellimine tel 435 4360.

Kauni kodu klubi saab kokku Puiatu rahvamajas

Lumikellukesed juba õitsevad ja kevad pole enam kaugel. Puiatu kandis on pikk traditsioon oma koduümbrust ilusaks muuta alates õunapuude istutamisest kooliaeda direktor Vare poolt ja jätkates hiljem legendaarse õpetaja Elvi Speegi ja koolirahva lilletaimede kasvatamisega ning aiakultuuri propageerimisega. Piirkonna seitsmes külas on erinevatel aegadel ära märgitud Kauni kodu konkursil üle 20 kodu ja ettevõtte. Paljudes aedades on ilusaid taimi rohkem, kui ära mahub. Teistel jälle on plaanis oma kodu rajamisel ka lillepeenarde õiteilule mõelda. Selleks, et meie kodude ümbrused võiksid kaunimaks muutuda, liigsed lilletaimed saaksid jagatud, saame kokku huvilistega **19. aprillil kell 11** Puiatu rahvamajas.

Merike Rannala ja Sirje Kannel

Viljandi Vallavalitsuse 03.03.2015 korraldusega nr 230 keelati alates 6. märtsist halbade teeolude tõttu Viljandi valla teedel üle 8-tonniste veokite (välja arvatud Eesti Keskkonnateenused AS-i sõidukid, operatiivsõidukid ja piimaveoautod) liikumine kuni teeolude paranemiseni.

Käsitööring Paistu Sotsiaalkeskuses

ootab huvilisi alates **11. märtsist**, kaks korda kuus (üle nädala) kolmapäeviti kell 19.00.

Üürin kiiresti 1-toalise korteri linna lähedale maale. Tel 5358 7196, Mare.

Sõiduautode remont ja värvitööd, tel 515 9502.

Paistu rahvanäiteseltskond esitleb Liisut

Abja kultuurimajas 14. märtsil ja Mustla rahvamajas 27. märtsil, algus kell 19.00.

Pääse 5 eurot, eelmüügid nii Abja kultuurimajas kui Mustla rahvamajas.

Projekti toetavad: Mulgimaa kultuuriprogramm, Aves Ehitus OÜ, pereselts Paistel, Katrin Priks, Raul Astel, Tarvastu Gümnaasium, Tarvastu ANK.

Viljandi valla mälumängu III etapp

Teisipäeval, **17. märtsil kell 19.00**, Ramsi Vaba Aja Keskuses. Oodatud on kuni 5-liikmelised võistkonnad!

Viljandi Jaani kogudus

Missa (jumalateenistus armulauaga) **pühapäeviti kell 10**

Keskpäevapalvus armulauaga **teisipäeviti kell 12**

Laupäeval, 14. märtsil kell 17 emakeelepäeva orelikontsert: Tuuliki Jürjo Orelimissa nr 2. Sisepääs annetusega projekti "Tornikell meie linnas" toetuseks

Kolmapäeval, 25. märtsil kell 18 paastumaarjapäeva ja leinapäeva kontsert-mõistlus. Musitseerivad Viljandi Kultuuriakadeemia pärimusmuusika tudengid ja õppejõud Celia Roose

Neljapäeval, 2. aprillil kell 18 Suure Neljapäeva missa

Reedel, 3. aprillil kell 15 Suure Reede jumalateenistus

Laupäeval, 4. aprillil kell 23 Ülestõusmispüha vigiilia (öine jumalateenistus) leerilaste ristimisega

Pühapäeval, 5. aprillil kell 10 Ülestõusmispüha missa, kell 16 ülestõusmispüha perejumalateenistus koos Jaani Lastemaja lastega

Kõpu Peetri kogudus

Märts 2015

Paastukuu juhtsalm: *Kui Jumal on meie poolt, kes võib olla meie vastu?* Rm 8:31 **P, 15. märtsil kl. 11** paastuaja 4. pühapäeva armulauaga jumalateenistus **L, 21. märtsil kl. 12-15** 2 kohviringi ümber Soomaa: TULE KIRIKULE KÜLLA!

Kl. 12 Kevadine keskpäevapalvus

Kirikuringkäigud ja käärkambrikohv!

P, 22. märtsil kl. 11 paastuaja 5. pühapäeva armulauaga jumalateenistus

K, 25. märtsil kl. 12 Kirikukellade helistamine märtsiküüditamise 66. aastapäeval

P, 29. märtsil kl. 11 palmipuudepüha armulauaga jumalateenistus

Laulavad ja musitseerivad Kellyly Saar ja Riina Trumm

Aprill 2015

Jürikuu juhtsalm: *Tõesti, see oli Jumala Poeg!* Mt 27:54

K, 1. aprillil kl. 12 Külätund Puiatu raamatukogus

TEOSTAME VALDADELE, LINNADELE JA ERASIKUTELE:

- * Ohtlike puude raiet majade, liinide läheduses.
- * Vanade puude ohtlike okste eemaldamist.
- * Ohtlike puude raiet kalmistutel.
- * Puude seisukorra ja elujõu hindamist.
- * Töid kõrgustes kasutades korvtõstukit.
- * Kinnistute hooldustöid (võsaraie, trimmerdamine, korrasdamine, hoonete lammutus).

Töid teostavad oma ala professionaalid koos kaasaegse tehnikaga. Hinnapakkumine ja konsultatsioon TASUTA.

Kontaktisik:
Tanel Pajo, tel 5810 9846
pajolus@gmail.com
puuderaie.info@gmail.com

Õnnitleme aprillikuu sünnipäevalapsi!

97			65		
Anton Sild	27.04.1918	Valma küla	Endel Anton	2.04.1950	Päri küla
96			Virve Reidla	2.04.1950	Lolu küla
Juhan Naar	30.04.1919	Uusna küla	Martin Laanet	3.04.1950	Alustre küla
92			Ene Toss	4.04.1950	Vardja küla
Albert Sarapson	12.04.1923	Mustivere küla	Virve Rändva	4.04.1950	Viiratsi alevik
Klementine Tuzberg	14.04.1923	Pinska küla	Arvo Jets	5.04.1950	Aidu küla
Peeter Ainsoo	26.04.1923	Päri küla	Linda Pukk	9.04.1950	Vardja küla
91			Virve Suits	9.04.1950	Ruudiküla
Klaara Krikman	18.04.1924	Intsu küla	Gennadi Fedin	11.04.1950	Uusna küla
90			Aala Saarm	12.04.1950	Viiratsi alevik
Laine Reha	11.04.1925	Petrimõisa küla	Vambola Looke	13.04.1950	Päri küla
85			Ruth Paal	13.04.1950	Valma küla
Alida Hakman	12.04.1930	Viiratsi alevik	Elve Kullamaa	14.04.1950	Vana-Võidu küla
Helgi Pedaru	12.04.1930	Saarepeedi küla	Aleksander Karro	15.04.1950	Puiatu küla
80			Jüri Ivanov	19.04.1950	Jämejala küla
Viivi Ploom	1.04.1935	Marna küla	Viivi Meri	22.04.1950	Loime küla
Taivo-Peeter Jakobson	14.04.1935	Ramsi alevik	Georg Saard	22.04.1950	Päri küla
Eve Pitke	20.04.1935	Viiratsi alevik	Eha Kasak	28.04.1950	Paistu küla
75			Helju Kört	29.04.1950	Matapera küla
Virve Kalle	12.04.1940	Vardja küla	60		
Aarne Adrat	22.04.1940	Tobraselja küla	Ene Saar	4.04.1955	Sultsi küla
Aita Sammul	24.04.1940	Heimtali küla	Valter Palm	8.04.1955	Vanamõisa küla
Heino Rüga	28.04.1940	Viiratsi alevik	Matti Pulin	9.04.1955	Viiratsi alevik
70			Maire Põvvat	10.04.1955	Viiratsi alevik
Voldemar Voika	1.04.1945	Päri küla	Valentina Aermann	10.04.1955	Puiatu küla
Milvi Heinpõld	2.04.1945	Laanekuru küla	Helve Hunt	10.04.1955	Vardi küla
Anu Pöder	3.04.1945	Puiatu küla	Eino Kõverjalg	13.04.1955	Loodi küla
Maie Köll	15.04.1945	Valma küla	Rannus Lenk	19.04.1955	Puiatu küla
Aarne Kõiv	21.04.1945	Vana-Võidu küla	Albina Jakovlev	20.04.1955	Viiratsi alevik
Ingrid Neppo	22.04.1945	Uusna küla	Irina Adalova	20.04.1955	Sultsi küla
Helju Ariva	22.04.1945	Päri küla	Karin Mitt	24.04.1955	Tänassilma küla
			Raja Sapis	26.04.1955	Viiratsi alevik
			Kalev Kübar	27.04.1955	Viiratsi alevik
			Arvo Luik	28.04.1955	Rebase küla
			Olev Arus	29.04.1955	Viiratsi alevik

Õnnitleme lapse sünni puhul!

5. jaanuaril sündis Mariana ja Vello Andrejanovi perre tütar **Annabella** Andrejanov
3. veebruaril sündis Maiken Mardimi ja Severi Lauri perre tütar **Emili** Laur
4. veebruaril sündis Tiivi Tiido ja Toomas Raigi perre poeg **Tambet** Raik
7. veebruaril sündis Kaie Vaheri ja Margus Jõeste perre tütar **Eva-Helena** Jõeste
9. veebruaril sündis Gerli ja Marek Sandermati perre tütar **Alondra Leelo** Sandermat
12. veebruaril sündis Anna-Maria Pärdi ja Sergei Bronski perre poeg **Erik** Bronski
15. veebruaril sündis Ülle Rimmel-Abdalla ja Mohamad Hassan Husein Abdalla perre poeg **Omar** Abdalla
21. veebruaril sündis Maiki Imala ja Kaido Tenneni perre tütar **Lisandra** Tenneni
26. veebruaril sündis Maria Uuemäe ja Tanel Heli perre tütar **Kristiine** Heli
4. märtsil sündis Kätlin Valgu ja Siim Mangelsoo perre poeg **Mairon** Mangelsoo
8. märtsil sündis Sylvia Peedimaa ja Tarmo Suki perre tütar **Saara** Sukk

MÄLESTAME

GUSTAV KUUS
25. 02. 1923 – 31. 01. 2015
Saarepeedi küla

ANTS ABEL
03. 10. 1932 – 07. 02. 2015
Vana-Võidu küla

LINDA PLAKS
16. 04. 1923 – 08. 02. 2015
Matapera küla

VIKTOR LEPIK
10. 07. 1947 – 22. 02. 2015
Vana-Võidu küla

KAJA ANDERSON
08. 08. 1956 – 27. 02. 2015
Uusna küla

SIIM SILLAMAA
03. 03. 1954 – 04. 03. 2015
Intsu küla

KALJO JAKSI
09. 01. 1934 – 07. 03. 2015
Paistu küla